

ΝΕΑ ΦΟΡΜΙΓΕ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΝ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ "ΩΔΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ,"

ΕΤΟΣ Α'. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1921	ΙΔΡΥΤΗΣ-ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Κ. Α. ΨΑΧΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 10
ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Κ. Α. ΨΑΧΟΣ Ε. Α. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Ἁγίου Μελετίου. (Τέρμα Ἀχαρνῶν)	ΣΥΝΔΡΟΜΗ: Ἐτησία Ἑξάμηνος Ἐσωτερικοῦ δρ. 20. δρ. 12 Ἐξωτερικοῦ φρ. 25. φρ. 15 Ἀμερικῆς δολ. 5. δολ. 3

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΝΑΙ, ΠΑΠΑΔΟΚΡΑΤΙΑΝ ΟΥΔΕΠΟΤΕ!

Πρῶτοι ἡμεῖς διὰ τῆς «Νέας Φόρμιγος» ἐπεκροτήσαμεν τὰς ἀξιοζήλους προσπαθείας τῶν ἐπιδιωκόντων τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Πολιτείαν ὑποζυγώσεως. Καὶ ἐπράξαμεν τοῦτο οὐ μόνον ἐκ καθήκοντος ἱεροῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς διακαοῦς ἐπιθυμίας νὰ ἴδωμεν τὸ ταχύτερον τὴν Ἐκκλησίαν ἀνυψουμένην εἰς τὴν ἡν ὀνειρεύονται πάντες περιωπῆν. Μεθ' ὅλην ὁμως τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν νὰ συμβάλωμεν τὸ ἐφ' ἡμῖν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ἀγῶνος τοσοῦτον ἱεροῦ καὶ δικαίου, ἔχομεν ἐνδοιασμούς τινας, στηριζομένους ἐπὶ ὑπόπτων ἐνεργειῶν τινῶν ἐκ τῶν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον πρωτοστατούντων κληρικῶν, ἐνεργειῶν, αἵτινες τείνουσιν εἰς τὴν ἐπιβολὴν μιᾶς ἀπλῆς παπαδοκρατίας. Καὶ ἔχομεν δυστυχῶς πολλὰ δεδομένα, ἐφ' ὧν νὰ στηρίζωμεν τοὺς ἐνδοιασμούς ἡμῶν τούτους, δεδομένα ἀσφαλῆ, δεδομένα πείθοντα καὶ τὸν μάλιστα συμπαθῶς πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς αὐτοτελείας τῆς Ἐκκλησίας ἀγῶνα διακείμενον, ὅτι οἱ κληρικοὶ οὗτοι, οἱ τοσοῦτον ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Κανόνων καὶ τῶν Διατάξεων αὐτῆς κοπτόμενοι, κύριον σκοπὸν καὶ μύχιον αὐτῶν πόθον ἔχουσι τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἀείποτε χρεωκοπησάσης παπαδοκρατίας, ἣν προσπαθοῦσι νὰ ὑπεισαγάγωσι διὰ τῆς κακῶς νοουμένης ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως πλειόνων ὑπὲρ ἑαυτῶν ἠθικῶν καὶ ὕλικῶν ὠφελημάτων.

Διότι, ὅταν βλέπη τις νόμους, ἐν μιᾷ νυκτὶ καὶ μόνῃ κατασκευαζομένους, πρὸς μόνον δὲ τὸν σκοπὸν τῆς ἐξασφαλίσεως γενναιοτέρων ἀποδοχῶν καὶ πρωτοκαθεδριῶν ἐν Συμβουλίοις καθαρῶς λαϊκοῖς, ἐν οἷς καὶ ἡ ἀπλῆ ἔτι παρουσία τοῦ ἐφημερίου ἱερέως εἶναι τελείως ἄτοπος καὶ ἀνάρμοστος· ὅταν βλέπη τις τὴν ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν διασαλπίζουσαν, ὅτι θὰ συγκαλέσῃ τὴν Ἱεραρχίαν ὀλόκληρον εἰς Σύνοδον μὲ κύριον—ὡς ἐγράφη—σκοπὸν τὸν καθορισμὸν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου· ὅταν

βλέπη τις τοὺς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοῦ Κράτους πραγμάτων ἀνωτάτους παράγοντας, γινομένους, ἐν ἀγνοίᾳ τῶν πάντως, ὄργανα τῶν ἐπιτηδείως προσπαθούτων νὰ ὑφαρπάσωσι δικαιώματα καθαρῶς λαϊκά, ὅπως δ' ἀμελετήτως ἐγκρίνοντας πᾶν ὅ,τι κακοπίστως εἰς αὐτοὺς ὑποβαλλόμενον, ἢ καλῆ τῶν πίστις δὲν δύναται νὰ φαντασθῇ καὶ νὰ προῖδῃ ὅταν βλέπη τις πληρεξουσίους, οἵτινες, ἐν ᾧ ἐτάχθησαν φρουροὶ τῶν λαϊκῶν δικαίων καὶ δικαιωμάτων, ψηφίζουσιν εἰς τρίτην μάλιστα ἀνάγνωσιν νόμους, ποδοπατοῦντας ἀναφαίρετα λαϊκὰ δικαιώματα, χωρὶς οὐδεμίαν αὐτῶν νὰ λάβωσι γνῶσιν· ὅταν βλέπη τις κληρικούς, ἀνωτέρας ὁμολογουμένως μορφώσεως, οἵτινες ἵνα ἐξασφαλίσωσιν ἀσήμαντα ὕλικὰ ὠφελήματα προσφεύγουσιν εἰς τοὺς πολιτικῶν παράγοντας, ἀπὸ τῶν ὁποίων λέγουσιν ὅτι πρέπει νὰ χειραφετηθῇ ἡ Ἐκκλησία· ὅταν βλέπη τις ὅλα ταῦτα καὶ τόσα ἄλλα, δὲν ἔχει, εἰμὴ νὰ κινῆ περιλύπως τὴν κεφαλὴν καὶ μέσην τὴν ψυχὴν νὰ θλίβηται διὰ τὴν κατάστασιν εἰς ἣν περιήλθον Ἐκκλησία τε καὶ κλῆρος!

Καὶ βεβαίως, ὅταν βλέπη τις ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τῆς χώρας ὑποθέσεων ἄνδρας κατὰ πάντα μὲν σεβαστοὺς καὶ ἀγαθοὺς, καλονήρους ἴσως αὐστηροὺς, ἰατροὺς ἴσως διαπρεπεῖς, πλὴν ἀλλ' ὁμως οὐδεμίαν σαφῆ ἰδέαν περὶ Ἐκκλησίας καὶ τῶν τῆς Ἐκκλησίας ἔχοντας, δὲν δύναται, εἰμὴ νὰ ἀπελπίζηται καὶ ὡς μόνον δι' αὐτοὺς ἐλαφρυντικὸν ν' ἀποδέχεται, ὅτι ὑπὸ τοῦ ὀρίου τῆς ἡλικίας πλέον καταληφθέντες, εἰσὶν ὑποκείμενοι εἰς τὸν φυσικὸν ἐκείνον νόμον, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου ἐπεσφράγισε διὰ τοῦ ἀψευδοῦς Αὐτοῦ στόματος, εἰπὼν: «ὅταν δὲ γηράσῃς ἐκτενεῖς τὰς χεῖρας σου καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει σπου οὐ θέλεις». (Ἰωάν. ΚΑ' 18).

Ὅσον λοιπὸν ἱερὸς καὶ δίκαιος εἶναι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Αὐτοτελείαν τῆς Ἐκκλησίας ναί, παπαδοκρατίαν οὐδέποτε! (Κ. Α. Ψάχου).
- Οἱ μάγοι προσκυνούντες τὸ νεηγενὲς παιδίον, μετὰ μουσικῆς (Κ. Α. Ψάχου).
- Αἱ ἑορταὶ τῶν Χριστουγέννων— Θεοφαιών ἀπὸ λειτουργικῆς ἀπόψεως (Ἀρχιμανδρ. Ζαχ. Λιανῆ).
- Δημοσίευσίς ἀνεκδότων χειρογράφων.— Κοσμῆς Μελοδὸς ὁ Ἁγιοπολίτης. (Σπυρ. Καμπανάου Λαυριώτου).
- Παραφράσεις ἀρχαίων συγγραφέων. Ἀριστοτέλους περὶ φωνῆς. (Δημ. Περιστέρη Ἱατροῦ).
- Φραγμὸς ἀτασθαλιῶν. (Ἀρχιμ. Νικοδήμου Τσέκα Σιναΐτου).
- Τὸ πρῶτον ἐλεύθερον μάθημα τοῦ κ. Κ. Α. Ψάχου.
- Ἐκκλησία. Αἱ κεναὶ ἐπισκοπικαὶ ἑδραὶ. Ἀζατινόητον!
- Μουσικὴ κριτικὴ: Μία συναυλία ἐν τῷ «Ἑλληνικῷ Ὁδεῖῳ» Κ. Α. Ψάχου).
- Εἰδήσεις.
- Βιβλιολογία.
- Ζητήματα: Ἡ πολὺκροτος Συνοδικὴ ἐγκύκλιος τοῦ 1906.— Ἡ Συλλογὴ τῶν ἑσμάτων Πελοποννήσου καὶ Κρήτης.— Τὸ Γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον.— Αἱ συναυλίαι πρὸς ψυχαγωγίαν τῶν τραυματιῶν.
- Μουσικὴ: («Νεηγενὲς μάγων...» εἰς Βυζαντιν. παρασημαντικῆν.— Ἄνωθλα ἢ Σαρακατσάνισσα» (δημῶδες) εἰς Βυζαντ. καὶ Εὐρωπ. παρασημαντικῆν.

ὁ ἀγὼν ὑπὲρ τῆς καλῶς νοουμένης χειραφετήσεως καὶ αὐτοτελείας τῆς Ἐκκλησίας, τοσοῦτον δυστυχῶς ἀμφίβολοι καταντῶσιν αἱ προσπάθειαι τινῶν ἐκ τῶν πρωτοστατούντων κληρικῶν, οἵτινες παρὰ τὰς ἀγνάς καὶ ἀγαθὰς διαθέσεις τῶνσχόντων τὴν πρωτοβουλίαν καὶ ἀγωνιζομένων ὑπὲρ τῆς αὐτοτελείας τῆς Ἐκκλησίας, οὐδὲν ἄλλο ἐπιδιώκουσιν, εἰμὴ τὴν ἐπιβολὴν μιᾶς πάντοθεν ἀποκρουσμένης καὶ οὐδέποτε ὑπ' οὐδενὸς γενησομένης ἀποδεκτῆς παπαδοκρατίας.

Βεβαίως ἔπρεπε καὶ καιρὸς πλέον ἦτο ν' ἀνοιχθῇ ἐν ἰσχυρὸν μέτωπον σθεναροῦ ἀγῶνος ὑπὲρ χειραφετήσεως καὶ αὐτοτελείας τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ τὰ μέτωπα δὲν ἀνοίγονται, οὐδ' ἀντέχουσιν εἰς ἐπιθέσεις, οὔτε κἂν ν' ἀμυνθῶσι δύναται διὰ μαζῶν ἀτάκτων. Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ μία τοιαύτη νίκη—διότι νίκη περιφανῆς καὶ ἐπίστευσις τιμίου ἀγῶνος θὰ ἦναι ἡ αὐτοτελεία τῆς Ἐκκλησίας— ὑπάρχει ἀνάγκη στρατοῦ καλῶς ὀργανωμένου, στρατοῦ ὑπεύθυνου τυφλῶς εἰς τὰ κελεύσματα ἀρχηγῶν ἀρίστων καὶ πεπειραμένων, ἀποτελουμένου δ' ἐξ ἀνδρῶν, ἔχόντων πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἰδανικῶν ὑπὲρ τῶν ὁποίων μάχονται

και λιλπουσιν. "Αλλως, ο στρατος ουτος ειναι προωρισμενος, ινα εις την πρωτην κατ' αυτου ισχυραν επιθεσιν υλοωρηση ατάκτως και κατὰ κράτος ηττηθη.

"Η Εκκλησία πρέπει να χειραφετηθη, πρέπει ν' ανορθωθη, πρέπει να γινη αυτοτελής. "Αλλ' οι επιδιωκοντες τουτο ειλικρινως, ουδέποτε φρονουμεν θ' ανεχθωσιν, ινα ο αγων αυτων απο αγωνος αυτοτελειας της "Εκκλησίας μετατραπη εις αγωνα απλης παραδοκρατίας. Αυτοτελειαν της "Εκκλησίας ναί, παραδοκρατίαν όμως ουδέποτε!

K. A. ΨΑΧΟΣ.

ΟΙ ΜΑΓΟΙ ΠΡΟΣΚΥΝΟΥΝΤΕΣ ΤΟ ΝΗΓΕΝΕΣ ΠΑΙΔΙΟΝ

«Νηγενές μάγων λεγόντων, παιδίον άναξ ου άστηρ έφάνη που εστιν; εις γαρ εξαίνου προσκύνησιν ήχομεν μανεις ο "Ηρώδης έταράττετο Χριστόν ανελεϊν, ο θεομάχος φρουαττόμενος».

Το τροπάριον τουτο ειναι το δεύτερον της Θ' ώδης του πρώτου Κανόνος των Χριστουγέννων, ζοτις ειναι ποιήμα Κοσμά του μελωδου. "Η έννοια αυτου ειναι η εξής. Έν ω οι μάγοι έλεγον: του ειναι το γεωσι γεννηθεν παιδίον, του όποιου έφάνη ο άστηρ και εις προσκύνησιν του όποιου ήλθομεν; ο "Ηρώδης καταληφθεις υπό μανίας έταράττετο, διότι ήθελε να θανατώση τον Χριστόν, τρέμων ο θεομάχος εκ του φόβου μήπως χάση την βασιλείαν του.

Εις το μέλος του τροπαρίου τουτου της Θ' ώδης, ητις ψάλλεται άντι τιμωτέρας, πάντες οι άριστοι ιεροψάλται απέδιδον ιδιαίτεραν σημασίαν. Ψάλλοντες δ' αυτό μεγαλοπρεπέστερον των άλλων, προσελάθουν διά της μουσικής ν' αποδώσωσι πιστως την έννοιαν αυτου και ίδια την της έρωτηματικής φράσεως: «ο υ' ά σ τ η ρ έ φ ά ν η π ο υ ε σ τ ι ν»; Το μέλος του τροπαρίου τουτου δημοσιουομεν επί τη έορτή των Χριστουγέννων, χάριν των αναγκωστών της «Νέας Φορμιγγος», ως ήκούσαμεν αυτό εκ παραδόσεως των ήμετέρων άμηνήστων διδασχάλων.

K. A. ΨΑΧΟΣ.

Μουσική ορχήστρα: Ηχος Γ', Πα. Νε η γε γες μα γων λε γο

Μουσική ορχήστρα: ο ον των παρ δι ον Α α γες δ ου

Μουσική ορχήστρα: α στηρ ε φα νη που ου ε σιν

Μουσική ορχήστρα: εις γαω ε και του προ σκυ ν η σιν

Μουσική ορχήστρα: η κο μεν η μα γει εις ο Η ρω

Μουσική ορχήστρα: θης ε τα εκ ιε ε το δ Χρι στο ον α

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ—ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

1) Αρχική σύστασις των μεγάλων έορτων

Πάσαι αι ήμέραι της αρχέγονου "Εκκλησίας των "Ιεροσολύμων, από της "Αναστάσεως του "Ιησού Χριστού, ίδια δε από της ήμέρας της "Αναλήψεως αυτου εις τον ουρανόν, και μάστιστα από της ήμέρας της καθόδου του "Αγίου Πνεύματος, ήσαν ήμέραι συνεχούς και άδιακόπου έορτής, χαράς και αγαλλιάσεως, προσευχής, δοξολογίας και ευχαριστίας προς τον Θεόν. Μαρτυρεί τουτο πολλαχού η ιερά βιβλος των Πράξεων των "Αποστόλων, λέγουσα: « Πάντες ήσαν προσκαρτερούντες δημοθυμαδόν τη προσευχή και τη δεήσει » (Πράξ. α' 14). « Ήσαν δε προσκαρτερούντες τη διδασκαλία των "Αποστόλων, και τη κοινωνία, και τη κλίσει του άστου, και ταίς προσευχαίς » (Πράξ. β' 42). « Καθ' ην ήμέραν τε προσκαρτερούντες δημοθυμαδόν εν τω ιερω, κλώντες τε κατ' οικον άστρον, μετελάμβανον τροφής εν αγαλλιάσει και αφείδωτη καρδία αινούντες τον Θεόν ». (Πράξ. β' 46).

"Αλλ' εν τη παρόδω του χρόνου, όταν ήρχισαν οι διωγμοι εκ μερους των "Ιουδαίων, και οι άδελφοί, μετά των λιθοβολισμών του Διακόνου Στεφάνου, διεσπάρσαν εκτός των "Ιεροσολύμων (Πράξ. η' 1) ο αρχικός εκείνος καθ' εκάστην ένθουσιώδη έορτασμός συνετεντροώθη εις τον κατά Κυριακήν έορτασμόν. Έν τουτού, έφ' όσον το έργον των "Αποστόλων προέκοπτε, και η "Εκκλησία διά του κηρύγματος του Εδωγγελίου εξηπλοώτο ανά τας χώρας του τότε Ρωμαϊκού Κράτους, έπόμενον ήτο, όπως εξ όλων των ήμερών εξαρθώσιν ζωηρότερον εις την έορταστικήν συνείδησιν της "Εκκλησίας αι ήμέραι εκείναι, αιτινες συνετέλεσαν πλείστορον εις την σύστασιν του έργου των "Αποστόλων, τουτέστιν εις την σύστασιν της "Εκκλησίας. Τοιαύται δε ήμέραι, αιτινες διετήρουν την ζωηρότεραν ανάμνησιν παρα τοίς "Αποστόλοις, ήσαν το μέν αι ήμέραι των παθών του Κυρίου και της "Αναστάσεως, ήτοι αι περι το Πάσχα ήμέραι, το δε η ήμέρα της "Αναλήψεως αυτου και η ήμέρα της Πεντηκοστής, καθ' ην έβαπτίσθησαν εν Πνεύματι "Αγίω (Πράξ. α' 5). Ούτω λοιπόν εξαρθώσισιν εις την συνείδησιν της "Εκκλησίας συνετέλεσαν κατά τους αποστολικούς ήδη χρόνους αι πρώται μεγάλαι έορταί, του Πάσχα, της "Αναλήψεως, και της Πεντηκοστής.

2) Σύστασις της έορτής των Θεοφανείων

"Αλλά το έργον των "Αποστόλων ήτο συνέχεια του έργου του Κυρίου. "Ελαπε λοιπόν κατά φυσικόν ψυχολογικόν λόγον να αναζητηθη η ήμέρα της έναρξεως του έργου του Κυρίου. Τοιαύτη δε ήτο η ήμέρα της βαπτίσεως αυτου εν τω "Ιορδάνη ποταμω υπό του "Ιωάννου, καθ' ην ήμέραν έμαρτυρήθη άνωθεν η Θεότης του "Ιησού Χριστού παρα του Πατρός, ειπόντος: « Ουτός εστιν ο Υιός μου ο αγαπητός, εν ω ηνδόκησα », το δε Πνεύμα το "Αγιον κατήλθεν επί τον Υιόν εν ειδει περιστεράς; βεβαίωσαν την μαρτυρίαν του Πατρός, (Ματθ. γ' 16, Μαρ. α' 10, Λουκ. γ' 22). "Επομένως η ήμέρα της βαπτίσεως του "Ιησού εν τω "Ιορδάνη, ως ήμέρα της έμφανίσεως της Θεότητος αυτου, και ως

ήμέρα έναρξεως του έργου αυτου, εξήρθη ήδη από του Β' αιώνος εις ήμέραν έορτής ίσης δυναμειως προς την έορτήν του Πάσχα και την της Πεντηκοστής, και άνωμάσθη "Επιφάνεια η Θεοφάνεια. "Η έορτή των Θεοφανείων, ως ήμέρα έναρξεως του έργου του Κυρίου, περιέλειεν εν εαυτη όλόκληρον τον τριαζονταετή βίον του "Ιησού από της γεννήσεως αυτου μέχρι της βαπτίσεως.

Συνεπώς; η ήμέρα της γεννήσεως του "Ιησού εν Βηθλέεμ, ήτοι η ήμέρα της εν τω κόσμω ένανθρωπίσεως, συνεωρτάζετο μετά της ήμέρας της έναρξεως αυτου υπό το όνομα "Επιφάνεια η Θεοφάνεια. Συνεωρτάζετο δε η ήμέρα της Χριστού Γεννήσεως μετά των Θεοφανείων, εν τε "Ανατολή και Δύσει, κατὰ την θην "Ιανουαρίου, μέχρι των μέσων του Δ' αιώνος.

3) Σύστασις της έορτής των Χριστουγέννων

"Ότε δε διά του Μεγ. Κωνσταντίνου η "Εκκλησία απαλλαγείσα των διωγμών απέκτησε την εαυτης έλευθερίαν, τότε συνεκλήρωσε τον ζυκλον των έορτων του έτους; προσθείσα, προς τας ήδη υπ' αρχούσας; και άλλα; έορτάς εις δόξαν του Κυρίου (Δεσποτικάς), εις τιμήν της Θεοτόκου (Θεομητορικάς), εις τιμήν του Προδρόμου, των "Αποστόλων, και των μαρτύρων εκείνων, οίτινες άθλήσαντες έμαρτύρησαν, κατὰ τους δαιμούς διωγμούς των τριών πρώτων αιώνων. Ορισθείσης δε ως ήμέρας του Εδωγγελισμού της 25 του μηνός Μαρτίου, αναγκάως ένεδείκνυτο ο προσδιορισμός της ήμέρας της Γεννήσεως του "Ιησού έννέα μήνας από της ήμέρας της ένσαρκώσεως, ήτοι του Εδωγγελισμού. Και ούτω η έορτή της Γεννήσεως του "Ιησού Χριστού, χωρισθείσα από της έορτής των Θεοφανείων, έτάχθη να έορτάζηται τη 25 του μηνός Δεκεμβρίου. Ο χωρισμός ούτος έγένετο πρώτον εν τη Δύσει υπό του Πάπα Λιβερίου, όστις έώτασε το πρώτον εν Ρώμη κηρωρισμένως τα Χριστούγεννα από των Θεοφανείων τω 354 μ. Χ. "Εκ της Ρώμης; κατὰ μικρόν μετεδόθη η έορτή και εις τας λοιπάς γούρας της Δύσεως, και εκ της Δύσεως; μετεδόθη εις την "Ανατολήν, εν η, μόλις έγένετο άσπαστη εις την Κωνσταντινούπολιν επί Γρηγορίου του Ναζιανζηνου, εκείθεν εις την Καππαδοκίαν, και ειτα εις την "Αντιόχεια της Συρίας; τω 388, κατὰ την μαρτυρίαν του Χρυσόστομου ("Ομιλία εις την Γέννησιν του Χριστού). Εις την "Αλεξάνδρειαν εισήχθη η έορτή των Χριστουγέννων τω 400 έτει, και τέλος έτι βραδύτερον εις τα "Ιεροσόλυμα. "Ότε κατὰ τον Ε' από Χριστού αιώνα πάσαι αι "Εκκλησίαι της Δύσεως και της "Ανατολής έόρταζον κατὰ την 25 του μηνός Δεκεμβρίου την έορτήν των Χριστουγέννων κηρωρισμένως; από της των Θεοφανείων, ήτις έμεινεν έορταζομένη κατὰ την θην "Ιανουαρίου. Μόνη δε η "Αρμενική "Εκκλησία διετήρησε μέχρι σήμερα τον αρχαίον έθος, έορτάζουσα άπαρασάλευτως Χριστούγεννα όμοιω και Θεοφάνεια κατὰ την θην του μηνός "Ιανουαρίου.

4) Ανάπτυξις της λατρείας των έορτων.

"Η λατρεία της χριστιανικής "Εκκλησίας κατὰ την αποστολικήν έποχήν ήτο απλουστάτη. Μη ύπαρχόντων τότε των χριστιανικών, έτελείτο εις ιδιωτικάς οικίας, και συνέκειτο εξ άναγκώσεως και ψαλμωδίας ψαλμών του Δαβίδ, άναγκώσεως περικοπών εκ του Νόμου και των Προφητειών της Π. Διαθήκης, κηρύγματος, προσευχών, δεήσεων, προσφοράς των δώρων της Θείας εϊχαριστίας, και Θείας κοινωνίας. Από του Β' αιώνος; η λατρεία έτελείτο κατὰ τι μεγαλοπρεπέστερον; διότι έποιούντο και έφάλλοντο ίδιοι χριστιανικοί ύμνοι, άνεγνώσκοντο δε και περικαλαί εκ της αποτελειοδύσεως συλλογής της Κ. Διαθήκης, άποστολικαι μὲν εκ των έπιστολών των "Αποστόλων, ειδυγγελικαι δε εκ των Εδωγγελίων. Κατὰ δε τον Γ' αιώνα, όποτε ήρξαντο να κίζωνται ίδιοι χριστιανικοί ναοί, η λατρεία προσέλαβε μείζονα ανάπτυξιν. Έν τουτούς, όσον και αν άναπτύχθη αύτη κατὰ τους χρόνους τουτους, έκασδη ένεκα των διωγμών δεν έτελείτο έλευθέρως, αλλά ου-

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΠΟΛΥΚΡΟΤΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ 1906

Πολλοί των αναγνωστών της «Νέας Φόρμιγγος» παρακάλεσαν ἡμᾶς, ἵνα, εἰ δυνατόν, ἀναδημοσιεύσωμεν τὴν Συνοδικὴν ἐγκύκλιον τοῦ 1906, δι' ἧς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατήγγηλε τὴν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ὑπεισαχθεῖσαν καντάδαν τῶν νυκτοβίων νυμφουθηρῶν. Καίτοι οὐδὲν ἀπολύτως ἀναμένομεν νὰ προέλθῃ τὸ καλὸν ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, τῆς φανερώς πλέον προστατεύουσας τὰς μουσικὰς ταύτας ἀτασθαλίαις καὶ παρεκτροπᾶς, ἐν τούτοις, συμμορφούμενοι πρὸς τὴν παράκλησιν τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν, ἀναδημοσιεύομεν τὴν ἐν λόγῳ ἐγκύκλιον, ἥτις, ἂν μὴ τι ἄλλο, θὰ ὑπομνησθῇ τοῦλάχιστον εἰς τοὺς ἐπιζῶντας ἐκ τῶν ὑπογραψάντων αὐτήν, τὴν παλινουδίαν, τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν τελείαν ἀνεπάρκειαν αὐτῶν πρὸς ἐπιβολὴν τῆς θελήσεως τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς δὲ καὶ τὴν φανάκην, δι' ἧς ἠθέλησαν νὰ παραπλανήσωσι τὴν κοινὴν γνώμην, μετατρέψαντες ἐπιτηδεῖως τὸ ζήτημα ἀπὸ ζητήματος ἐκδιώξεως τῆς καντάδας εἰς ζήτημα καταβιάσεως τῶν κανταδόρων ἀπὸ τοῦ Γυναικωνίτου εἰς τὸν κυρίως Ναόν!

Ἴδου ἡ πολυκροτος Ἐγκύκλιος :

Ἀριθ. Πρωτ. 597
Λεπτ. 5,266

Ἐν Ἀθήναις 16 Φεβρουαρίου 1906

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς ἀνὰ τὸ Κράτος Σεβασμοτάτους Ἱεράρχας.

«Ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν Ναοῖς, ὡς γνωστόν, ὑπάρχουσι καθιερωμένοι ἰδιαιτέραι θέσεις ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κυρίως Ναοῦ δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ, χοροὶ καλούμενοι, ἐνθα ἴστανται οἱ Ἱεροψάλται κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας ψάλλοντες τὰ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας κεκανονισμένα ἄσματα, ὡς ἐπίσης ὑπάρχει ἰδιαιτέρα θέσις διὰ τοὺς Ἐκκλησιαζομένους ἄνδρας καὶ ἰδιαιτέρα διὰ τὰς γυναῖκας. Διὰ τὰς τελευταίας ἔχει καθορισθῆ ὁ ἄνωγι τοῦ νάρθηκος καὶ τοῦ δεξιοῦ καὶ ἀριστεροῦ κλίτους χώρος ὁ καὶ γυναικωνίτης καλούμενος. Παρὰ προσδοκίαν ὁμως, ὡς πληροφορεῖται ἡ Ἱ. Σύνοδος, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἐν τισὶ

τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν τῶν πόλεων εἰσῆχθη καινοτομία, ἀνατρέπουσα τὴν ἀνεκάνθη παραδεδομένην ἡμῖν Ἐκκλησιαστικὴν ταύτην τάξιν. Οἱ Ἱεροψάλται δὴλον ὅτι τῶν Ναῶν τούτων κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν καταλείποντες τοὺς δι' αὐτοὺς προωρισμένους χοροὺς ἀνέρχονται καὶ ψάλλουσιν ἀπὸ τοῦ γυναικωνίτου, τῶν ἐκκλησιαζομένων γυναικῶν κατερχομένων εἰς τὰς διὰ τοὺς ἄνδρας ὠρισμένας θέσεις.

Τούτου ἕνεκα ἡ Ἱ. Σύνοδος, ὑποχρεουμένη ὑπὸ τε τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τοῦ Νόμου ἵνα ἐπαγουρηθῇ περὶ τε τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων, τ' ἀφορῶντα τὴν θείαν λατρείαν, τὴν εὐπρέπειαν τῶν Ναῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν Ἱερῶν τελετῶν, ἐντέλλεται Ὑμῖν ἵνα ἀπαγορεύσητε αὐστηρῶς τοῖς Ἱεροψάλταις τῶν ἐν ταῖς ὑμετέραις παροικίαις ἐνοριακῶν Ναῶν πᾶσαν τοιοῦτου εἶδους καινοτομίαν πωραγγέλοντες αὐτοῖς, ὅπως τοῦ λοιποῦ ψάλλωσι πάντοτε ἱστάμενοι ἐπὶ τῶν πρὸς τοῦτο προωρισμένων χορῶν.

Ἐχουσα δ' ὑπ' ὄψει καὶ τὰς προηγουμένας αὐτῆς Ἐγκυκλίους καὶ ἀποφάσεις, τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς τετραφώνου λεγομένης μουσικῆς, τῆς ἀπηχοῦσης, ὡς μὴ ὄφελεν, εἰσέτι εἰς τινὰς τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν τῆς Πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἐντέλλεται ὑμῖν πρὸς τούτους, ἵνα μεριμνήσητε καὶ περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν Συνοδικῶν τούτων διαταγῶν, προσκαλοῦντες τοὺς Ἱεροψάλτας πάντων τῶν παρ' Ὑμῖν ἐνοριακῶν Ναῶν, ἵνα τοῦ λοιποῦ πάντοτε ἀπροφασίτως ψάλλωσι κατὰ τὸ ἀνεκάνθη παρ' ἡμῖν παραδεδομένον σεμνοπρεπὲς σύστημα τῆς πατροπαραδότου Βυζαντινῆς μουσικῆς, τῆς τετραφώνου μουσικῆς οὐδαμῶς καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀπὸ τῆς σήμερον ἐπιτερομένης.

Διὰ πᾶσαν δὲ παρεκτροπὴν αὐτῶν θέλετε καταστήσῃ ὑπευθύνους τοὺς προεξάρχοντας τῶν Ἱερῶν τελετῶν Αἰδ. Πρεσβυτέρους, διατάσσοντες αὐτούς, ἵνα, ἐν ποτὲ τις τῶν Ἱεροψαλιτῶν ἠθέλε τολήσῃ νὰ ἀθετήσῃ τὰ διατεταγμένα, ὑποδεικνύουσιν αὐτῷ πάραυτα τὸ καθήκον αὐτοῦ, ἐν ἀπειθείᾳ δὲ ἀπέχωσι

νήθως ἐν κρυπῷ, ἐν καιρῷ νυκτός, εἰς ἐρήμους, εἰς ὑπόγεια σπήλαια καὶ ὑπογείους κατακόμβας, εὐνόητον, ὅτι κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνας δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ τὴν προσήκουσαν ἀνάπτυξιν καὶ μεγαλοπρέπειαν. Ὅτε δὲ ἡ χριστιανικὴ λατρεία, ἀπαλλαγίσης τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν διωγμῶν διὰ τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου, εὖρε τὴν ἐαυτῆς ἐλευθερίαν, τότε βαθμηδὸν ἀνεπτύχθη ἐπὶ τὸ τελειότερον, καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἀπέβη μεγαλοπρεπεστάτη. Εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ δὲ ταύτην ἀνάπτυξιν συνετέλεσαν τὸ μὲν ἡ ἀνέγερσις ναῶν μεγαλοπρεπῶν, τὸ δὲ ἡ ἀνάπτυξις τῆς ὑμνογραφίας, τῆς μουσικῆς, καὶ τοῦ ἐντέχνου κηρύγματος, καὶ πρὸς τούτους ὁ καθορισμὸς τοῦ βαπτίσματος τῶν Κατηγουμένων κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτάς. Ἡ σύγχρονος δὲ ἀνάπτυξις πάντων τούτων ἐγένετο ἀπὸ τοῦ Δ' μῆχρι τοῦ Θ'. αἰῶνος ἀπὸ Χριστοῦ.

Ἀπὸ τοῦ Δ'. αἰῶνος ἤρχισαν νὰ κτίζονται μεγαλοπρεπεῖς ναοί, ὧν τινες ἦσαν ἀριστουργήματα ἀρχιτεκτονικῆς τέχνης (ναὸς Ἁγίας Σοφίας), οἵτινες ἐκοσμοῦντο διὰ λαμπρῶν εἰκόνων, ἐκλιπόντος τοῦ δέους τῆς χρήσεως εἰκόνων ἐν τοῖς ναοῖς, ὅπερ ἐπεκράτει παρὰ τοῖς χριστιανοῖς κατὰ τοὺς προηγουμένους αἰῶνας. Ὡσαύτως ἀπὸ τοῦ Δ'. αἰῶνος διέπρεψαν οἱ

ἄριστοι ἐκκλησιαστικοὶ ὑμνογράφοι καὶ μελωδοί, δι' ὧν ἐπλουτίσθη ἡ ἐκκλησιαστικὴ ὑμνογραφία καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον διέπρεψαν οἱ μέγιστοι τῶν ἐκκλησιαστικῶν ῥητόρων, οἵτινες διὰ τῶν ἐξόχων αὐτῶν ἐκκλησιαστικῶν κηρυγμάτων προσηλυτῶν ἄπειρα πλήθη ἐκκλησιαζομένων, ἄπερ ἐλίμπρουν τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετάς. Ἄλλ' ἐκεῖνο ὅπερ ἐλίμπρυνε πλεονέκτερον τὰς τελετάς τῶν μεγάλων ἐορτῶν, ἦτο τὸ βάπτισμα τῶν Κατηγουμένων, ὅπερ ἐτελεῖτο μετ' ἐκτάκτου μεγαλοπρεπειᾶς κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν μεγάλων ἐορτῶν (Χριστογεννῶν, Θεοφανείων, Πάσχα καὶ Πεντηκοστῆς). Ἐκ δὲ ταύτης τῆς ἀρμονικῆς ἀναπτύξεως καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν εἰρημένων στοιχείων, ἦτοι, ἐκ τῆς μεγαλοπρεπειᾶς τῶν ναῶν, κεκοσμημένων διὰ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ζωγραφικῆς τέχνης, καὶ ἐκ τῆς μεγαλοπρεποῦς ἐκκλησιαστικῆς ὑμνογραφίας καὶ ἐκκλησιαστικῆς μελωδίας, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς μεγαλοπρεπειᾶς τοῦ κηρύγματος καὶ τῆς πανηγυρικῆς ἐκτελέσεως τοῦ βαπτίσματος τῶν Κατηγουμένων, ἀποτελέσθη ἡ ἐκπάλος μεγαλοπρέπεια τῶν τελετῶν τῶν μεγάλων ἐορτῶν.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἀρχιμ. Ζαχαρίας Α. Λιανᾶς

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Νέας Φόρμιγγος» θερμοῦν ἀπευθύνει παράκλησιν πρὸς τοὺς καθυστεροῦντας τὴν συνδρομὴν αὐτῶν ἀξιοτίμους συνδρομητὰς τῆς, ὅπως, εὐαρεστούμενοι ἀποστείλωσι ταύτην μέχρι τέλους Ἰανουαρίου. Διότι ἄλλως θὰ εὐρεθῆ εἰς τὴν ἰαν δι' αὐτὴν δυσάρεστον θέσιν, νὰ διακόψῃ τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου, τὸ ὅποιον, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς ἀκριβείας τοῦ χάρτου καὶ τῶν τυπωτικῶν, ἐκδίδεται κατόπιν τῶσων ἀγῶνων καὶ δυσχερειῶν. Ὡσαύτως παρακαλεῖ ἐκείνους, ὧν ἔληξεν ἡ ἐξάμηνος συνδρομὴ, νὰ δηλώσωσιν ἂν ἐξακολουθῶσι νὰ ἦναι συνδρομηταὶ ἢ οὐ, ἵνα μὴ εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας τοῦτο διακόψωμεν καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴν τοῦ φύλλου.

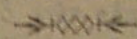
πάσης συμμετοχῆς εἰς τὴν τοιαύτην ἀταξίαν καὶ ἀναφέρωσιν Ὑμῖν τὰ δέοντα ἄνευ ἀναβολῆς.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος πεποιθυῖα εἰς τὸν ὑπερ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας ζῆλον Ὑμῶν ἀπεκδέχεται τὴν κατὰ γράμμα ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος, Πρόεδρος
- † Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλονπόλεως Ἰωάννης.
- † Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Ἱερώνυμος.
- † Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Παρθένιος.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμανδρίτης Γερμανὸς Μεταξᾶς.

Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΔΣΜΑΤΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΚΡΗΤΗΣ.

Εἶναι γνωστὴ ἡ ἱστορία τῆς Συλλογῆς τῶν δημοδῶν ᾠμάτων Πελοποννήσου καὶ Κρήτης καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν ἀντιποιήσεως δικαιωμάτων ἰδιοκτησίας ἐπ' αὐτῆς. Τὴν Συλλογὴν ταύτην πρὸ δεκαετίας ὁ κ. Ψάχος εἰς τὴν ἀφέλειαν νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ εἰρημένον Ὁδεῖον πρὸς ἐκδόσιν, ἵνα οὐ μόνον ἐν τούτῳ διαψευσθῆ, ἀλλὰ καὶ δοκιμασθῆ ὑπὸ τῆς πικρίας στερήσεως ἐνὸς ὠραίου ἔργου του, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ διοικοῦντες τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν εἶχον τὴν δύναμιν, ἀρνούμενοι εἰς αὐτὸν οἰονδήποτε δικαίωμα, νὰ καταστήσωσι τοῦτο οἱ ἄνθρωποι κτήμα τῶν, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ κακώσῃς ἐπ' αὐτοῦ νὰ προξενήσωσι διὰ τῆς λεγομένης ἑναρμονίσεως καὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἐφ' ἐνὸς ἐκάστου τῶν ᾠμάτων μουσικῶν σχολίων καὶ ἄλλων σημειώσεων καὶ παρατηρήσεων του.

Ἡ προπέτεια αὐτῆ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν προὐκάλεσε τὴν δικαστικὴν ἐπέμβασιν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἡ Διοίκησις αὐτοῦ δι' ὅλων ἀνακριβῶν ἰσχυρισμῶν καὶ πάλιν προσεπάθησε νὰ σωθῆ, ἰσχυρισθεῖσα, ὅτι τάχα ἡ ἐργασία αὐτῆ τοῦ κ. Ψάχου ἐγένετο τῆ ἐντολῆ καὶ τῆ μερίμνῃ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν !!

Ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικείου, παρουσία καὶ τῶν δικηγόρων τοῦ κ. Ψάχου καὶ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν, ἐξητάσθη διὰ μακρῶν καὶ ἐκρίθη ὀριστικῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀναγνωρισθέντος τοῦ δικαιώματος τῆς πνευματικῆς τοῦ κ. Ψάχου ἰδιοκτησίας καὶ διαταχθεῖσης τῆς εἰς αὐτὸν ἀποδόσεως τοῦ χειρογράφου του, ἐν ᾧ τῆς ἀποζημιώσεως του ὁ καθορισμὸς πρόκειται νὰ συντελεσθῆ ἐν ἄλλῃ τοῦ Δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν συνεδριάσει.

Οὕτως ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 6,221 τοῦ 1921 ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου ἔδωκε τέρμα εἰς ὑπόθεσιν, ἥτις καὶ τὸ Δικαστήριον αὐτὸ βεβαίως θὰ ἐλύθησε δι' ἀπόφασίν του, καθιστῶσαν κατάδηλον τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν τὴν ἀδικοπραγίαν. Ἀδικοπραγίαν, τὴν συγκαλύψαν τῆς ὁποίας ἡ Διοίκησις τοῦ Ὁδείου ἐπεχείρησε νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τῆς ἀνατελοῦς μεθόδου τῆς ἀν-

πάρκτου εντολής του, ήν δὴθεν εἶχε δώσει εἰς τὸν κ. Ψάχον!

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ.

Εἶναι λίαν παρήγορον, ὅτι τὸ Γεν. Ἐκκλησι. Ταμεῖον, περὶ τῆς δὴθεν δεινῆς οικονομικῆς καταστάσεως τοῦ ὁποῖου ἐσχάτως ἀπέλιπδες ἐτονίσθησαν ἱερεμιάδες, ἐφθασεν εἰς τοσοῦτον βαθμὸν ἀνθρωπότητος καὶ εὐρωστίας, ὥστε οὐ μόνον νὰ ἐπαρκῆ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κλήρου ἀνάγκας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐρχῆται ἐπίκουρον εἰς τὴν συντήρησιν κανταδορικῶν ἀκόμη ὁμίλων τῶν ἐν Εὐρώπῃ κοινοτικῶν ἐκκλησιῶν. Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν εἰδησὶν τινα ἐν τῇ «Ἱερῷ Συνδέσμῳ» ἀναγραφείσαν, καθ' ἣν «ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐν Μονάχῳ ἐφημερίου περὶ καταβολῆς 3,500 μάρκων διὰ δαπάνης τοῦ χοροῦ τῆς ἐκεῖ ἐκκλησίας, ἀπεφασίσθη (ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Ἱερῶς Συνόδου τῆς 10 Νοεμβρίου ἐ. ἐ.) νὰ παρακληθῆ τὸ Γεν. Ἐκκλ. Ταμεῖον νὰ ἐνεργήσῃ εὐνοϊκῶς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης». Παρήγορον, ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι ἡ εὐρωστία τοῦ Ταμεῖου τοῦτου δύναται ν' ἀντέχῃ καὶ εἰς τοιοῦτου εἶδους ἀκόμη ἀραιμάξεις, σκοπούσας τὴν συντήρησιν μουσικοῦ χοροῦ, τὸν ὁποῖον, ὡς πληροφοροῦσιν ἡμᾶς ἀξιότιμοι συμπολίται, ἀποτελοῦσι δύο φυγόστρατοι υἱοὶ ἐνδὸς τῶν ἐφημερίων τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ! Λαμβανόμενων ὑπ' ὄψιν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐξέχων ὑπηρεσιῶν (!) τῶν δύο τοῦτων λαμπρῶν αὐτῆς στρατιωτῶν, τῶν φυγαδευθέντων, καθ' ἣν ἀκριδῶς σιγμῆν ἡ πατρίς ἀγωνίζεται τὸν ὑπὲρ τῶν ὄλων ἀγῶνα, δὲν ἦτο δυνατόν βεβαίως, εἰμὴ ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐπευλογῇ τὴν πράξιν αὐτῶν ταύτην καὶ νὰ μεριμνᾷ, περὶ τῆς ἀξιόπρεπτεστάτης ἐμφανισέως τῶν ἀνὰ τὰ βουλευδάρτα τοῦ Μονάχου, ἐνισχύουσα συγχρόνως καὶ τὴν μουσικὴν ἐκείνην τῶν τριῶν, ἣν—ὡς εἶναι πλέον καταφανές—ἀπεδέχθη ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὡς τὴν μόνην ἀρμόζουσαν εἰς τὴν λατρείαν αὐτῆς. Καὶ ὑπάρχουσιν ἔπειτα οἱ παραπονούμενοι, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀδρανεῖ, ἐν ᾧ βλέποντες δὲν βλέπουσι τὴν μεγαλοῦργον αὐτῆς πρόνοιαν καὶ δράσιν!!!

ΑΙ ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ ΠΡΟΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΝ ΤΩΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ.

Ἐχομεν εἰς χεῖρας ἡμῶν ἐπιστολάς τραυματιῶν, μετὰ πόνου ὁμιλούντων περὶ τῶν συναυλιῶν, αἵτινες ἐδόθησαν καὶ δίδονται πρὸς ψυχαγωγίαν τῶν. «Μὰ ἐπὶ τέλους—γράφει εἰς ἐξ αὐτῶν—δὲν κατάλαβαν ἀκόμη ἐκεῖνοι ποῦ ἐρχονται νὰ μᾶς γλυκάνουν τοὺς πόνους μας, ὅτι ἐμεῖς τίποτα δὲν καταλαβαίνουμε ἀπ' αὐτὰ ποῦ μᾶς τραγουδᾶνε καὶ ὅτι ἂν τοὺς χειροκροτοῦμε τὸ κάνομε ἀπὸ λεπτότητα διὰ τὴν καλωσύνη τους καὶ τὴν ἐγγενῆ τους διάθεσιν ποῦ κάνονε τόσον κόπον γιὰ νὰ μᾶς εὐχαριστήσουνε;» Πόσα δὲν λέγει ἡ ἀλλῆ καὶ ἀπεριττός αὕτη ἐπιστολὴ τοῦ Ἑλλήνος τραυματίου! Οἱ πρωτοστατοῦντες εἰς τὴν μουσικὴν ταύτην κίνησιν δὲν θέλουσι φαίνεται νὰ ἐννοήσωσιν, ὅτι ἡ χορδὴ τοῦ Ἑλλήνος μόνον ὅταν ἀκοῇ τὴν μουσικὴν τῆς πατρίδος του τότε μόνον θίγεται καὶ ἐνθουσιᾷ. Καλὴ εἶναι καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ Μόζαρτ καὶ τοῦ Μπετόβεν καὶ τοῦ Γλιξ. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν τὴν καταλαμβάνει ὁ Ἕλληνας, ὅστις εἰς τοιαύτας μάλιστα περιστάσεις θέλει ν' ἀκούσῃ τὰ ἀθάνατα τραγούδια του, ἐκεῖνα τὰ τραγούδια του, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐγαλοχηρήθη, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐμεγαλοῦργησε καὶ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ μεγαλοῦργῇ! Ἀλλὰ ποῖος ἀκούει αὐτὰς τὰς συστάσεις; Τὸ Κράτος; Ἡ Ἐκκλησία; Ἡ οἱ προπαγανδίζοντες ὑπὲρ μόνης τῆς ξένης μουσικῆς; Ἡ δυσφορία τῶν γενναίων ἀγωνιστῶν μας ἃς ἐξυπνήσῃ τοὺς κοιμωμένους ἀνομοδίους καὶ ἃς γίνῃ ἀφορμὴ νὰ κινηθῶσιν ὀλίγον ἐπὶ τὸ ἐθνικώτερον οἱ ἔχοντες τὴν πρωτοβουλίαν

ἐπὶ τῆς ψυχαγωγικῆς ταύτης μουσικῆς κινήσεως. Ὀλίγη διάκρισις!

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ

ΚΟΣΜΑΣ ΜΕΛΩΔΟΣ Ο ΑΓΙΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ἡ «Νέα ΦόρμιγΞ» μετ' ἰδιαιτέρας ὄλης εὐχαριστήσεως δημοσιεύουσα τὸν μέχρι τοῦδε ἀνέκδοτον βίον Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ, ὃν εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην ν' ἀποστείλῃ πρὸς αὐτὴν ὁ ἐν τῇ τοῦ Ἀθῶνος Ἱερῷ Μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας πολυσέβαστος μοναχὸς καὶ ἱατρός κ. Σπυρίδων Καμπανάος, εὐχαριστεῖ αὐτῷ ἀπὸ καρδίας διὰ τὴν πρόφροναν ταύτην προτίμησιν καὶ εὐελπιστεῖ, ὅτι καὶ ἄλλοις ἔτι ἐν τοῖς ἀγιορειτικοῖς κώδικεσιν ἀποκειμένοις θησαυροὺς θέλει φιλοξενήσῃ ἐν ταῖς στήλαις αὐτῆς, ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν φιλομούσων καὶ φιλοθρησκῶν ἀναγνωστῶν της. Τοῦ χειρογράφου προτάσσει ὁ κ. Καμπανάος τὴν ἑξῆς ἐπιστολήν.

Ἀγαπητὲ φίλε κ. Κωνσ. Ψάχε.

Κατ' αὐτὰς ἐπέσε ἐφθῆ τὴν Μοῆν μαζ ὁ πολυμαθὴς Ἀμερικανὸς καθηγητῆς κ. Pierbon Bleik ὅστις διὰ τελείας φωτογραφικῆς μηχανῆς ἐφωτογράφησε, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ τὸν βίον τοῦ μελωδοῦ Κοσμᾶ τοῦ Ἀγιοπολίτου. Εἶνε λυπηρὸν τῇ ἀληθείᾳ, καὶ σήμερον ἐτι ὅποτε διὰ τῆς σπάθης τοῦ στρατηλάτου καὶ Ἐθνομάρτυρος Βασιλέως ἡμῶν Κωνσταντίνου τοῦ ΙΒ' τῇ βοήθειᾳ τοῦ Σπαυροῦ, ἐλύθησαν τὰ δεσμὰ τῆς γλώσσης, νὰ μᾶς διδάσκωσιν οἱ ξένοι, ποῖοι ὑπῆρχον οἱ πρόγονοι ἡμῶν, καὶ νὰ γράψωσι περὶ αὐτῶν τῶν ἰδίων πρὸς ἡμᾶς ὡς ξένους πρὸς αὐτοὺς! Οἱ κατὰ τὸν ἡ' αἰῶνα ἀκμάσαντες ἀείμνηστοι Ἀγιορεῖται Νικόδημος καὶ Ἀγάπιος ἐγραψαν τόσα, ὅσα οὐδεὶς σχεδὸν τῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν καὶ ἐντεῦθεν Ἀγιορειτῶν, καὶ ἐδίδασκον τοὺς ξένους περὶ τῶν προγονικῶν ἡμῶν θησαυρῶν, καίτοι ἔζων εἰς χρόνους ζοφεροῦς δουλείας καὶ παντοίων στερήσεων, ἐν ᾧ ἡμεῖς τούναντιον μέ τόσα μέσα, ἐλεύθεροι ὄντες, διδασκόμεθα ὑπὸ τῶν ξένων τυροδίζοντες περὶ πολλὰ. Ὅλοι οἱ ἐπαγγελματίαι τοῦ κράτους μας ἔχουσι συλλόγους, λέσχας, ὁμοσπονδίας κτλ. διὰ τὰ συμφέροντά των, τόσον καλῶς διοργανωμένα, ὥστε ἀποτελοῦσι κινήτηριον δύναμιν καὶ αὐτοῦ τοῦ κράτους, καὶ μόνον οἱ φιλολογοῦντες κληρικοὶ καὶ μὴ στεροῦνται τοιοῦτων, ὃν ὁ σκοπὸς καὶ τὸ πρόγραμμα εἶνε ἡ διατήρησις τῆς χριστιανικῆς καὶ ἐθνικῆς ἰδέας, ἣτις ἤρχισεν ἀποκλίνουσα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἐχάραξαν τὸ μέγαλα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους μας πνεύματα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπιδληθῶσιν εἰς τὴν ἀχρεΐνουσαν κοινωνικὴν ζύμωσιν, καὶ οὕτω συγκρατήσωσι τὴν δυστυχῆ νεολαίαν ἀπὸ τῶν δυστυχῶν, ἃς προπαρασκευάζει αὕτη τὸ σήμερον διέπον πνεῦμα τῆς ὀλιστικῆς ἰδεολογίας. Ἴνα λοιπὸν καὶ ὁ βίος τοῦ Πρυτάνεως τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν Μουσικῆς Κοσμᾶ μὴ μείνῃ ἀγνωστος, λαμβάνω τὴν τιμὴν, νὰ ἀποστείλω αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς ἵνα δημοσιεύσῃτε αὐτὸν εἰς τὸ ἔγκριστον Περιοδικόν σας «Νέα ΦόρμιγΞ». Τιμήσατε καὶ χαροποιήσατε, Κύριε Καθηγητὰ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Μουσικῆς, τὸν Πρύτανιν αὐτῆς, ὅστις ψάλλων «ἡδύνατο τὴν ψυχὴν τῶν ἀκρατῶν ὡσὰν καὶ βούλονται διαθεῖναι» καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ θὰ ἐπιρρυνῇ τὰς δυνάμεις σας διὰ τὸν καλὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα, ὃν πρὸ πολλοῦ ἀγωνίζεσθε.

Σπυρίδων Καμπανάος Λαυριώτης Ἱατρός.

Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Κοσμᾶ τοῦ Ἀγιοπολίτου καὶ ποιητοῦ.

(Ἐκ τοῦ Λαυρατικοῦ κώδ. Γ. 44 φυλ. 150 - 1576)

Νόμος ἐστὶ παλαιός, καὶ καλῶς ἔχων, ἅπαντα πρὸς ἀρετὴν καὶ λέγειν καὶ πράττειν ἐγκελευόμενος, ὃ δὴ καὶ τῷ οὕτως ἔχοντι πιστευτέον, καὶ πάντας τοὺς κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας, καὶ Θεοῦ μιμητάς, ὅσον ἐφικτὸν γεγονότας ἐγκωμιαστῶν οὕτω γὰρ ἂν τὴν τε τοῦ νόμου διαφύγοιμεν ἐπιτιμίαν, κἀκείνους τοῖς τῶν ἐπαίνων ἐγκωμίοις καταστήσοιμεν, καὶ τοὺς ἀκρατᾶς τούτων, τὰ μέγιστα κερδαίνειν παρασκευάσοιμεν, τότε πρὸς τὸν ἴσον ζῆλον διεσθλιέσθαι, καὶ τῶν τοιοῦτων ἐπαινέται καθίστασθαι· οὐδὲν γὰρ οὕτως καὶ ἀρετῆς παιδεῖαν διανίστησιν, ὡς μίμησις ἐπαινουμένων ἀνδρῶν· μάλιστα δὲ τούτων ἀπάντων, ἐκείνους ἐγκωμιάζειν χρῆ, ὅσοι καὶ βίῳ καὶ λόγῳ, πολλῶ τῷ περιόντι καθυπερέτησαν· καὶ βίῳ μὲν, τοὺς πρακτικοὺς ὑπερέχον, λόγῳ δὲ τοὺς ἐπὶ τοῦτ' μέγα φρονούντας, οἷον ἐστὶν οὗτος, ὁ τῆς πανηγύρεως ἐξαρχος, καὶ κοινὸς ἡμῶν ἐστιάτωρ, ὁ φερώνυμος τῷ ὄντι Κοσμᾶς, ὁ τὸν αὐτοῦ κόσμον, τοῦ καθ' ἕκαστον οἰκειότατον ἐργασάμενος, ὁ περιφανῆς τῆς ἐώας ἀστήρ, ὁ τῆς Ἐκκλησίας ἡδύφθογγος ῥήτωρ, ὁ ἔσματος ταύτην καταπαίδουνας καὶ λαμπροτέρην ἀπεργασάμενος, ἐσκιαγραφημένον γὰρ ὡσπερ εἶπεῖν, τὸ ταύτης κάλλος λαβῶν, καθάπερ ζωγράφος ἄριστος, χρώμασιν εὐανθέσι τῶν λόγων καταποικίλας, ὡραίαν αὐτὴν, καὶ τερπνὴν ἀπειργάσατο, καθὰ πρῶτον ὁ λόγος δηλώσει.

Καὶ μοι μηδεὶς ἐπαρδαινέτω καθ' ὅσον ἂν ἐγχαῖρει τὰ τῶν λόγων. οὕτω δὴ καὶ τὰ τῶν ἐγκωμίων φράζειν ὑπεσχημένῳ, ἀλλὰ καὶ λίαν συγγνωσκέτω, τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων εἰδώς, ὅτι οὐκ ἐστὶ λόγος ἐξισωθῆναι δυνάμενος τοῖς τοῦ ἀνδρὸς κατορθώμασι. Φίλα δὲ πάντες αὐτῷ, καὶ τὰ ἐκ φιλοθέου ψυχῆς προσφερόμενα, ᾧ καὶ θαρρῶν τὸν ἀγῶνα τοῦτον ὑπέστην, τυραννικῶς τοῦ πόθου τὸν λόγον ἀπαραιτήτως εἰσπράτοντος. — Ἀλλὰ μοι ἀκοῆν ὑποκλίνατε, ὅσοι τῶν τοῦ ἀνδρὸς ἐγκωμίων ἐρᾶτε, καὶ καρδίᾳ πλαστῆν ἐγχαράττετε, τὰ τοῦδε περικαλλῆ ἀριστεύματα, ὡς ἂν μὴ μόνον ἐπαινέται, ἀλλὰ καὶ μιμηταὶ δείκνυσθε, καὶ τῶν αὐτῶν ἀμοιβῶν ἐκείνων καταξιούμενοι. Ἀρκτέον οὖν τὰ ἐκείνου καὶ διηγητέον, ὅθεν ἄρχεσθαι ἄμεινον. Ἄμεινον δὲ κατὰ τούτων ἐγκωμίων νόμον, ὅθεν τε προήλθε καὶ ἐξ ὧν ἐφυ, ἀλλὰ καὶ τούτων ὑπεριδεῖν ἄξιον, πρὸς αὐτὰν δὲ τὸν εὐφημούμενον τὸν λόγον τρέψομεν, εἰ μὲν γὰρ οἰκείας ἐσπάνιζεν ἀρετῆς, ἣν ἂν τὸ περὶ τῶν προγόνων λέγειν καλόν, κἀκεῖθεν τὸν ἐπαινον ἐρασιέσθαι· ἐπεὶ δὲ πλήρης τῶν κατορθωμάτων ὁ ἀνὴρ, τὴν ἐκ τῶν προγόνων εὐφημίαν ἀποβεδληκότας, τὸν ἐπαινον ἀπ' αὐτοῦ συστησώμεθα—τούτῳ τῷ μακαρίῳ οὐπω τέλειον ἀπογαλακτισθέντι, ἀλλ' ἐτι τὴν μητρῶαν ἔλκοντι θηλήν, οἱ πατέρες ἄφνω τὸν βίον ἐξέλιπον, οὐ κατὰ ταῦτον δέ, ἀλλὰ μικρὸν ὅσον ὑπολειφθέντος τοῦ γεννήτορος, κἀκεῖνος ὡσπερ τὴν τῆς ὁμοζύγου στέρησιν μὴ φέρων, θάττον συναπῆρεν αὐτῇ τῷ κοινῷ δὲ πατρὶ καὶ κηδεμόνι Θεῷ, τὸν αὐτοῦ μονώτατον παραθέμενος παῖδα, ὅς καὶ τὸ Πατῆρ ὀρφανῶν, καὶ διὰ τὸ φύσει φιλόανθρωπον, μὴ ἀπασιώσας κεκλεισθαι, φιλοτίμως ἐπὶ τοῦτο εἶπερ ἄλλοτε ποτε ἐνδείξασθαι βουληθεῖς, ἄλλον ἐπὶ γῆς αὐτῷ πατέρα γνωρίζει, αὐτὸς πρῶτος ἐξ οὐρανοῦ χρηματίζων. Ἐφευρε δὲ οὐχ ὑπερόριόν τινα, οὐδὲ τὸ σέβας ἀλλότριον· οὐδὲ τῶν κάτω καὶ ταπεινῶν, ἀλλ' εὐπατρίδην καὶ τῶν εὐγεγονότων· ἐπὶ εὐσεβείᾳ καὶ πλούτῳ μέγα κομῶντα, ἐκ πόλεως Λαμασκοῦ ὄφρ' ἐμνημόνεον· ἦν δὴ καὶ τοῦ γενναίου τοῦδε ἀνδρὸς ἐνεγκαμένην οἶδεν ὁ λόγος· Μανσοῦρ τῇ ἐγγωρίφ λέξει πατρώθεν ὀνομαζόμενον, ἃς λαβῶν αὐτὸν καὶ εἰς παῖδα, τῆς ἀνωθεν προνοίας πάντως πρὸς τοῦτο κινήσας, ὡς ἔνα τῶν γνησιωτάτων παίδων ἔστεργε· καὶ φίλων ἐπιμελῶ, ἐξεπαίδευσεν,

της ευγενεστάτης αὐτοῦ, καὶ θεοειδοῦς ψυχῆς, κατανοῶν τὴν ἐμμέλειαν, καὶ τὸ πρὸς πόνοῦς ἀνένδοτον, ἀπὸ πρώτης ὡσπερ γραμμῆς, ὑποχαραιοῦσης τῆς φύσεως, καὶ ὡς ἐνδὸν ὑποδεικνυοῦσης, ἐκ τῶν μικρῶν τούτων κινήματων, καὶ τῆς ψυχικῆς ἐνεργείας, οἷος οὔτως ἀποδύσεται ἀξηθείς.

Οὕτω τοίνυν φιλοτίμως τοῦ υἱοθετήσαντος αὐτὸν πατὴρ ἐκπαιδεύειν προαιρουμένου, καὶ πάντα κάλων, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου κινουμένον. Οὐκ ἔχοντας δὲ ὅπως αὐτὸν τὰ τῆς γνώσεως ἐκπαιδεύσειεν, ἅτε δὴ μὴ ὄντος αὐτῷ τοῦ διδάσκοντος, ὁ οὐράνιος αὐτῷ καὶ πάλιν Πατήρ, καὶ τοῦτο συναντιλαμβάνεται, ὡς ἂν τάχιστα τὰ κατὰ γνώμην, αὐτῷ πέρας δέξοιντο. Συναντιλαμβάνεται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον. Λέοντος τοῦ δυσσεβεστάτου, τοῦ ἐξ Ἰσαύρων τὸ γένος ἔλκοντος, τυραννικώτερον τῆ βασιλείᾳ ἐπεισηδήσαντος, καὶ κατὰ τῶν ἱερῶν εἰκόνων ἐξυλακτῆσαντος, ὡς τινα δύναμιν κακοποιόν, καὶ πρὸς αὐτὸ τοῦτο ἐπιτηδείαν εὐρηκώς, κινεῖ πρὸς ἐκστρατείαν, κατὰ τῶν ἀθετησάντων, κακῶν τὸ κακὸν ἰώμενος, καὶ ἡλθὼν τὸν ἦλον ἐκκρούων. Στρατοπαιδευσάντων γὰρ τῶν τῆς Ἄγαρ ἐγγόνων τῶν ἀγαρηνῶν λέγω, ἅτε φονικωτάτων ὄντων, καὶ ληστρικώτερον ζῆν εἰθισμένων, καὶ τὰ ὁμωσμένα παρασπονδησάντων καὶ τῶν ῥωμαϊκῶν ὀφείων ἐπιβάντων, διὰ τὸ τοῦς ῥωμαίου· οὐ καλῶς ἔχοντας εἶναι· τότε, ἀλλὰ καὶ πολλῆς προσδεδημένους πληγῆς καὶ παιδείας, παρεδόθησαν εἰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ οἱ μὲν ἔργον μαχαίρας ἐγίνοντο, οἱ δὲ τῷ τῆς αἰχμαλωσίας ὑπέκυπτον βάρει· οἱς δὴ πρὸς Παλαιστίνην ἀγομένους· ὡ τῆς ἀπειρομεγέθους ἀδύσσου τῶν κριμάτων σου Κύριε! οἷα τῆς τοῦ θεοπεσιῦ Κοσμᾶ παιδείσεως πεφρόντικας, συναπήγετο τούτους αἰχμάλωτος, ἀνὴρ Βυζάντιος, πάσης σοφίας καὶ ἐπιστήμης τῆς ἐν λόγῳ κομψῆς καὶ ὑψηλῆς τῷ νοήματι, εἰς ἄκρον ἐμπεπλησμένος, τῆ ἀξία, ἣν ἡ ῥωμαίων γλώσσα οἶδε καλεῖν Ἀσηκρίτης, ὀνομαστότατος παρὰ πᾶσιν, οὐχ ἦττον ἐπὶ σοφία λόγων ἢ τῷ περιόντι τῆς ἀρετῆς· ὃ δὴ καὶ μαθὼν ὁ θαυμαστός ἐκεῖνος ἀνὴρ, καὶ πατήρ νομιζόμενος τοῦ θεοῦ Κοσμᾶ, καὶ Θεοῦ πρόνοιαν, ὡσπερ ἦν τοῦτο, ὑπολαβὼν, καὶ μὴδ' ἀναμείνας τὸν ἀπαγγέλλοντα περατώσαι τὸν λόγον, ὡς εἶχεν εὐθύς ἀπανίσταται· καὶ κατ' αὐτὸ γινόμενος τὸ φρούριον, ἢ τοὺς αἰχμαλωτισθέντας ἐφρούρουσιν οἱ θηριώδεις, παράτολμον γὰρ ὁ πόθος καὶ ἀκατάσχετον, ἐξήτει λαβεῖν τὸν ποθοῦμενον· καὶ χρυσὸν τοῖς ἀπεμπολοῦσι, τὸν μὲν ἤδη ἐδίδου, τὸν δ' αὐθις τῆ ὑστεραία διδόναι ὑπισχνεῖτο· ἢ καὶ θελχθέντες οἱ βάρβαροι, τοῦτον αὐτὸν τὸν ζητούμενον, μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων συνδεσμοτῶν, τῆς φρουρᾶς ὑπεξάγουσι, καὶ τῷ ποθοῦντι λαβεῖν ἐγγχειρίζουσιν· οὐδὲν γὰρ οὕτω τοὺς ἐναγεῖς τούτου· ἐφέλκεσθαι οἶδεν ὡς χρυσοῦ ὄψις· καὶ ταῦτα πολυταλάντου. Ὁ δὲ τοῦτον παραλαβὼν, καὶ τῶν δεσμῶν ἀπολύσας, διηρώτα τὰ περὶ αὐτὸν δι' ἐρμηγέως, οὐ γὰρ τὴν Ἑλλήνων φωνὴν ἐπεπαίδευτο, τὴν Σύρων δὲ μάλλον, ὡς πάτριον οὔσαν, ἐξήσκητο. Ὡς δὲ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσι, τὸ περιὸν αὐτῷ τῆς συνέσεως ἔγνω, παρευθὺ ἐφ' ἵππου τε αὐτὸν ἀνεδίβαζε, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν χαίρων χαίροντα ἀπεκόμισεν, εὐχαριστῶν διὰ τε τῶν ἐλπίδων οὐ διεψεύσθη· ἀλλὰ καὶ ἐπιτυχῆς τούτων ἐγεγόνει. Καὶ

παραυτίκα τῶν γνησιωτάτων αὐτοῦ παίδων τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐφορείαν αὐτῷ ἐπιτρέπει. καὶ πρό γε πάντων τούτων Κοσμᾶν τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ δοθέντος ὁσοῦ, δι' ὃν καὶ μάλλον ἢ τοῦ τοιοῦθε ἐπιτυχία γέγονε, καὶ κατὰ βροῦν αὐτῷ τὰ πράγματα διεξήει, καὶ τῆς ἀνωθεν προνοίας μὴ ἀμοιρῶν.

ὑπὸ τοιοῦτο ὄν διδασκάλῳ ἐκπαιδευόμενος ὁ μακάριος αὐτός, συναυξανόμενον εἶχε, καὶ συμπαιδευόμενον αὐτῷ, καὶ τῶν ἱσῶν ἐφιέμενον, τὸν μακαριστὸν Ἰωάννην, οὐ πολὺς ὁ λόγος ἐπὶ σοφία καὶ τοῖς ἔξομασι, τὸν τοῦ πολλάκις μνημογευθέντος θεοφιλοῦς ἀνδρὸς γνησιωτάτου παῖδα·

τοῦ καὶ τὸν θεὸν Κοσμᾶν τεκνοποιησαμένου Μανσοῦρ, ἀλλήλοις κατανοοῦντες εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης, καὶ καλῶν ἔργων, καὶ μίαν ψυχὴν κεκτημένους, κατὰ τὴν θεολόγον φωνὴν ἐνδιηρημένους σώμασι, μαθημάτων τε τῶν αὐτῶν ἐχόμενοι, καὶ πολιτείας μιᾶς τῆς κατὰ τὸν θεὸν μάλιστα ἐπιμελούμενοι, ὡσπερ δὴ τινα κόνιν ἢ νέφος ἐπισκοτοῦν ἅπασαν ἐκτιναζάμενοι παιδιάν, καὶ ταῦτα τὸν ἐφηβὸν παραλλάττοντες, ἐνῆα πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν πρὸς τὰ ἀθύρματα ταῦτα πέφυκε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΝΝΟΥΛΑ Η ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΙΣΣΑ

ἌΣΜΑ ΕΠΙΑΝΩ ΑΓΟΡΙΑΝΗΣ (ΓΡΑΒΙΑΣ—ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ)

Ρυθμὸς ἐπτάσημος. Πρῶτος ἐπίτριτος. Ἦχος $\frac{\lambda}{\alpha}$ ὁλῆ Νη

Τρι ε παι δια τρι α παι δια Βο
 λω τι κα τρι ε α παι
 θια τρι α παι δια Βο λω τι κά α
 κ Αν του λα γ α γα πα α νε ε
 / Αν του λα μου γλυ καια /
 Α αν του λα αν α γα πα α νε ε ε | Σα
 α κα τρι αν σσα

Τρία παιδιὰ Βολιώτικα
 Ἄννουλαν ἀγαπᾶνε
 Ἄννουλα μας ἀρώστησε
 βαρειά γιὰ νὰ πεθάνη
 Καὶ μιᾶς ὀβγαίνουν οἱ γιατροὶ
 καὶ τὴν ἀποφασίζου
 Κι' ἕνας βασιλικὸς γιατροῦς
 τῆς λέγει θὰ πεθάνης

— Γιαννούλα μου ποιδὸν ἀγαπᾶς
 Ἄντρα γιὰ νὰ τὸν πάρης·
 — Ἐγὼ τὸν ράφτην ἀγαπῶ
 ἄντρα γιὰ νὰ τὸν πάρω
 Ποῦ μοῦ φτεῖσε μιὰ φορεσιὰ
 περὶπατο νὰ βγαίνω

ΤΟ ΑΥΤΟ ΚΑΙ ΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΝ

Το - α και - ούτ' τρι -
 α και διδ βο λιό τι κα
 κα Αν - του λαν ά - γα - πā -
 νε Δ' ρού λα μου γλυ - κειά Αν -
 ρού λαν ά - γα - πā - νε Σα ρα κα
 τσα - τι σα -

ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΦΩΝΗΣ.

Παράφρασις
Δημ. Περιστερή Ιατρού

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου φύλλου)

Τὰ μὲν λοιπὸν περὶ ψόφου οὕτως ἄς καθορισθῶσιν. Ἡ δὲ φωνὴ εἶναι ψόφος τις ἐμφύχου, διότι ἐκ τῶν ἀψύχων οὐδὲν ἔχει φωνήν, ἀλλὰ καθ' ὁμοιότητα λέγεται ὅτι ἐξάγει φωνήν, οἷον ὁ αὐλὸς καὶ ἡ λύρα καὶ ὅσα ἄλλα τῶν ἀψύχων ἔχουσιν ἀπότασιν * καὶ μέλος καὶ διάλεκτον (λαλιάν, φωνητικὸν ἰδίωμα) φαίνεται δ' ὅτι καὶ ἡ φωνὴ ταῦτα ἔχει, πολλὰ δὲ τῶν ζώων δὲν ἔχουσι φωνήν οἷον καὶ τὰ μὴ ἔχοντα αἶμα καὶ ἐκ τῶν ἐχόντων οἱ ἰχθύες, καὶ τοῦτο εὐλόγως ἐὰν ὁ ψόφος εἶναι κίνησις τις ἀέρος. Ἄλλ' οἱ λεγόμενοι ὅτι ἐκβάλλουσι φωνήν, οἷον ἐν τῷ Ἀγελώφ, παράγουσι ψόφον διὰ τῶν βραγχιῶν ἢ ἄλλον τινὸς τοιοῦτου.

Φωνὴ δὲ εἶναι ψόφος ζώου, καὶ ὄχι διὰ τοῦ τυχόντος μορίου. Ἄλλ' ἐπειδὴ πᾶν σῶμα παράγει ψόφον ὅταν τύπτει ἄλλο καὶ ἐντὸς ἄλλου, τοῦτο δὲ εἶναι ἄηρ, εὐλόγως ἠθέλον ἔχει φωνήν ταῦτα μόνον ὅσα δέχονται τὸν ἀέρα. Διότι ἠδὴ ἡ φύσις κἀμνει κυρίως χρῆσιν τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος ἐπὶ δύο ἔργα, καθὼς τῆς γλώσσης ἐπὶ τὴν γεῦσιν καὶ τὴν ὁμίλιαν, ἐξ ὧν ἡ μὲν γεῦσις ἀναγκαῖον (διὸ καὶ εἰς πλείονας ὑπάρχει), ἡ δὲ ἔκφρασις ἔνεκεν τοῦ ἐνυπάρχοντος καλοῦ — οὕτω καὶ τοῦ ἀέρος καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐντὸς αὐτοῦ θερμότητα ὡς ἀναγκαῖον..... καὶ πρὸς τὴν φωνήν ὅπως ὑπάρχει τὸ καλόν.

Ὅργανον δὲ εἰς τὴν ἀναπνοὴν εἶναι ὁ φάρυγξ (=λάρυγξ) τούτου δ' ἔνεκα ὑπάρχει καὶ τὸ μόριον τοῦτο ὁ πνεῦμον. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ ἀναπνευστικῷ ὄργανῳ πλείστην θερμότητα ἔχουσι τὰ περὶ (περὶποροῦντα) τῶν ἄλλων (πιτηῶν). Ἐχει δὲ ἀνάγκη τῆς ἀναπνοῆς καὶ ὁ περὶ τὴν καρδίαν τόπος διὸ ἀναγκαῖον ὅταν εἰσπνέη τις νὰ εἰσέρχεται ὁ ἄηρ. Ὡστε φωνὴ

* Τάσιν καὶ ἀνεσιν, ἐλαστικότητα.

εἶναι ἡ πλήξις τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος ὑπὸ τῆς ἐντὸς τῶν ὀργάνων τούτων πνοῆς πρὸς τὴν καλουμένην ἀρτηρίαν (τραχεῖαν). Διότι φωνὴ δὲν εἶναι ὁ ψόφος παντὸς ζώου, καθὼς εἶπομεν (διότι καὶ ἡ γλώσσα δύναται νὰ παραγάγῃ ψόφον καθὼς καὶ οἱ βήχοντες), ἀλλὰ καὶ ἔμφυχον πρέπει νὰ ἴηται τὸ τύπτον καὶ μετὰ τινος παραστατικῆς ἐντυπώσεως διότι σημαντικὸς βεβαίως ψόφος τις εἶναι ἡ φωνὴ καὶ οὐχὶ τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος καθὼς ἡ βῆξις ἀλλὰ διὰ τούτου τύπτει τὸν ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρία ἀέρα πρὸς αὐτήν. Σημεῖον δὲ τὸ ὅτι δὲν δύναται τις νὰ φωνήσῃ ἀναπνέων μὴδ' ἐκπνέων ἀλλὰ κατέχων ἀέρα διότι τοῦτο κινεῖ ὁ κατέχων. Φανερόν δὲ τοῦτο διότι καὶ οἱ ἰχθύες εἰσὶν ἄφωνοι, διότι δὲν ἔχουσι λάρυγγα, τοῦτο δὲ τὸ ὄργανον δὲν ἔχουσι διότι δὲν δέχονται τὸν ἀέρα οὐδ' ἀναπνεύουσιν.

Τέλος τοῦ «Περὶ φωνῆς».

Εἰς τὸ ἐπόμενον :

«Περὶ ζώων γενέσεως»

ΦΡΑΓΜΟΣ ΑΤΑΣΘΑΛΙΩΝ

Ὡς ἐκ τῆς ὑπογραφῆς μου καταφαίνεται εἶμαι κληρικὸς καὶ δὴ μοναχὸς ἀνήκων εἰς μοναστήριον. Ἴσως πολλοὶ τῶν κληρικῶν μοναστηριακῶν τε καὶ μὴ νὰ ὦσι φανατικῶς, μὴ ἐννοοῦντες νὰ μετακινήθῃ ἢ καταργηθῇ τι ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καλῶς θεθεσπισμένων. Ὁμολογῶ εἰλικρινῶς ὅτι δὲν εἶμαι φανατικὸς, ἐπομένως οὔτε στάσιμος, οὐδὲ ὀπισθοδρομικὸς, τούναντίον εἶμαι φιλοπρόσδος, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιτρέπεται. Ἴνα πατάσσωσιν ἢ ἵνα προλαμβάνωσι παρεκτροπὰς ἢ ἄλλας ἀτασθαλίας τῶν χριστιανῶν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας συνήρχοντο συνοδικῶς καὶ ἀπεφάσιζον καὶ συνέτασσον καὶ ἐθέσιπζον κανόνας, συμφώνως τοῖς ὁποίοις ἐδάδιζον ἢ καθήργουν οἰκονομίας ἔνεκεν, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, ὅφ' ἄς ἔξων. Καὶ ὅπως τότε οὕτω καὶ νῦν δύναται καλλίστα ἡ Ἐκκλησία νὰ προβαίη διαριθμίζουσα καὶ αὐθις κανόνας καὶ διατάξεις ἠθικὰ καὶ ἔθιμα ἐκκλησιαστικά, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, ὅφ'

ἄς ζῶμεν, χωρὶς βεβαίως νὰ θιγῶνται δογματικὰ ζητήματα. Δέον ὅμως ἡ Ἐκκλησία νὰ σκεφθῇ ὀρίμως ἵνα μὴ, ρυθμίζουσα ζητήματα, ὑπερβῇ τὰ ἔσκα μὲνα καὶ προξενήσῃ ἀντὶ ὠφελείας βλάβην καὶ ζημίαν ἀνεπανόρθωτον. Πρὸς τοῦτο δέον ὁ λαὸς νὰ ζητήσῃ τὴν διαρρόθμισιν διὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ ἀτομικῶς ἕκαστος κατὰ τὸ δοκοῦν. Διὰ νὰ ζητήσῃ δὲ ὁ λαὸς τὴν διαρρόθμισιν ὀφείλει νὰ μορφωθῇ δεόντως, ὅπως μὴ ἐγείρωνται παράπονα καὶ παρέχωνται πράγματα τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ δὲ Ἐκκλησία ἐξ ἄλλου δέον νὰ προσέχη ἵνα μὴ, φρουροῦσα τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, δώσῃ μεγάλην ἐλευθερίαν εἰς τὸν λαὸν καὶ περιπέσῃ εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον. Τοιοῦτοτρόπως θὰ ἐκλείψῃ πᾶσα παιθαρχία καὶ ἡ Ἐκκλησία θὰ περιέλθῃ εἰς ἀδιέξοδον κινουσα τὰ καλῶς κείμενα.

Πολλὰ ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν δι' ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν περὶ ἀγαμίας τοῦ κλήρου, περὶ ἀλλαγῆς καλύματος περιβολῆς καὶ κουρᾶς αὐτῶν περὶ συντομεύσεως τῶν ἀκολουθιῶν, περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν στασιδίων δι' ἄλλων καθισμάτων, περὶ καταργήσεως τῶν νηστειῶν, καὶ ἄλλων διατάξεων. Πάντα ταῦτα, καίπερ μὴ ὄντα δογματικὰ καὶ ἐπομένως μεταβλητὰ, εἶνε ὅμως πρόωρα καὶ παράτολμα. Ὁ λαὸς ὁ ἐθισθεὶς ἀπ' αἰῶνων μὲ τὰς μέχρι τοῦδε ἰσχυούσας ταύτας διατάξεις, ἠθικὰ καὶ ἔθιμα τῆς Ἐκκλησίας, ἧς τὸ κύρος ἔλαβον, ἀναγινώσκων, ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα κατεξανίσταται κατὰ τῶν τολμητικῶν τῶν ζητούντων τὰς μεταρρυθμίσεις ταύτας. Πολλὰ τῶν ζητουμένων εἶνε ὀθνεῖα καὶ ὑπόπτου προελεύσεως καὶ ὡς τοιαῦτα ἀνεπάρμοστα ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ. Καὶ πρῶτον περὶ ἀγαμίας τοῦ κλήρου.

Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν οὐδέποτε ἔθετο φραγμὸν ἀγαμίας, ὅπως ἔπραξεν ἡ Καθολικὴ. Τοῦτο γινώσκωμεν κάλλιστα ἐκ τῆς ἱστορίας. Δι' αὐτὸ βλέπομεν παρ' ἡμῖν πλείστους ἐγγάμους ἱερεῖς. Πᾶς τις φέρων τὰ ἀπαιτούμενα ἐφόδια καὶ προσόντα δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν τάξιν τοῦ κλήρου, ἀφοῦ προηγουμένως ἔλθῃ εἰς γάμον κοινωνίαν. Ψεῦδονται οἰκτρότατα οἱ λέγοντες ὅτι ἐπεδλήθη αὐτοῖς βία, ὅπως ἀσπασθῶσι τὸν γάμον ἢ τὴν ἀγαμίαν. Τοῦτο δὲ λέγουσιν, ἵνα κολάσωσιν ἡ δικαιολογήσωσι τὸν τοιόνδε ἢ τοιόνδε τυχόν ἀτάσθαλον καὶ ἐπίφογον αὐτῶν βίον. Ἐὰν ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἠμποδίσαι τὸν γάμον εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀρχιερέων καὶ μόνων, τοῦτο ἔπραξε διότι παρουσιάσθησαν ἀφορμαὶ καὶ ἀνάγκαι ἀδιόρητοι, αἰτινες ἀπήτουν τὴν διάταξιν ταύτην. Ἄν ἤρθησαν αἱ ἀφορμαὶ ἐκεῖναι, δύναται κάλλιστα ν' ἀνερχωνται εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐγγάμοι ἱερεῖς. Δέον νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας τότε ἦσαν πνευματικώτεροι καὶ ἐπομένως ἐσκέπτοντο πνευματικώτερον. Σήμερον ὅμως, ἐπειδὴ σκεπτόμεθα ἐπὶ τὸ ὀλιστικώτερον, δέον ἡ Ἐκκλησία νὰ σκεφθῇ ὀριμώτερον, ἐκ φόβου μὴ διορθώνουσα τὰ πράγματα, φωραθῇ ὑποστηρίζουσα ἄκουσα καὶ μὴ βουλομένη τὴν ἀπειθαρχίαν καὶ τὰς ἡδονὰς. Καλῶς ἔπραξεν ἡ Ἐκκλησία ἀπαγορεύουσα καὶ τὸν μετὰ τὴν χειροτονίαν γάμον ἐπὶ τὸ ἀγνότερον καὶ ἠθικώτερον, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψει, ὅτι ὁ ἱερεὺς ἀπαξ δοκιμάσας τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου, δέον νὰ ἦ πνευματικώτερος ὡς ὑπηρετῶν ἀνώτερος πνευματικὸν δν. Ἐρχόμενος δὲ εἰς δευτέρον γάμον μετὰ τὴν χειροτονίαν εἶνε ἄρᾳ γε πεπεισμένος, ὅτι ἡ δευτέρα αὐτοῦ πρεσβύτερα θὰ ζῆσῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη; Καὶ λοιπὸν ἀποθανούσης καὶ τῆς δευτέρας πρέπει νὰ νυμφευθῇ καὶ τρίτην καὶ τετάρτην κατὰ τοὺς ἐλευθεριάζοντας; «Στενὴ καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἄγουσα εἰς τὴν ζωὴν». Πᾶς χριστιανὸς ὀφείλει νὰ ζῆ ὅσον ἐνεσσι κατ' ἀνθρώπον, ἐπὶ τὸ ἀγνότερον καὶ οὐχὶ ἐπὶ τὸ ὀλιστικώτερον. Πολλῶ μάλλον ὁ ἱερεὺς, ὅστις δέον νὰ παραβιάζῃ καὶ ὀλίγον ἑαυτὸν καὶ νὰ πολεμῇ, δίκην στρατιώτου, κατὰ τοῦ μισοκάλου διαδόλου, ἐὰν θέλῃ νὰ ἀμειψθῇ παρὰ τοῦ Θεοῦ. «Ἐὰν μὴ τις ἀθλήσῃ οὐ στεφανούται». Τὰ δὲ πρὸς τοῦτο μέσα εἶναι

πολλά και ποικίλα: Οίον νηστεία, άγρυπνία, προσευχή, άποφυγή άσέμνων χορών και θεαμάτων, άνάγνωσις ψυχωφαλών βιβλίων και τών όμοίων αύτοίς.

Ερχόμεθα δ' εϊτα εις τό περί περιβολής και κάλυμματος. Εύθύς εξ άρχής από της οοστάσεως τών λειψίων του μετά ταύτα καθ' ήμας κλήρου, ώρισθή ιδιαιτέρως προς διάκρισιν περιβολή και κάλυμμα της κεφαλής Γνωρίζομεν εκ της Ιστορίας ότι ή τε περιβολή και τό κάλυμμα απέστεισαν πολλά μεταβολά με τās άποίας εξηκαιοτό ο λαός. Η εξέλιξις αύτη και μεταβολή έφθασαν εις 8 σημείον εθρηται σήμερον. Πολλοί, οι πλείστοι θεωροῦσι τήν σημερινήν περιβολήν και τό κάλυμμα σεβαστά ως καθιερωθέντα και ως έχοντά τι τό μεγαλοπρεπέ, και απαιτοῦσιν έπομένως τήν διατήρησιν αύτών. Άλλοι δέ θεωροῦσιν αύτά γελοία και έπομένως ζητοῦσι τήν αλλαγήν αύτών φέροντας ως παραδείγμα άλλοι άλλα: οίον καθιστάμεθα γελοιοι τοις ξένοις εν Ανατολή και Δύσει. Ψεύδονται άριδύλωσ οι λέγοντες ότι καθιστάμεθα γελοιοι, ο στόχος γελοίων και εμπαιγμών παρά τοις ξένοις ενταύθα και εν Ερώπη. Ο λαός τόνον ο ήμέτερος έσον και οι ξένοι, γνωρίζουσι κάλλιστα τήν του κλήρου ήμων περιβολήν και σεβόνται κάλλιστα και ταύτην και τούς φέροντας ταύτην. Διαφέρει πολύ και απέχει κατά παρασάγγας, έν καθιστάμεθα γελοιοι και μισητοί διά τās τοιάς δε ή τοιάς δε πράξεις ήμων, ούχι δέ και διά τήν περιβολήν και τό κάλυμμα. Δέν εινε λόγος άποχωρήν να μεταβάλωμεν τήν περιβολήν, διότι έλκόμεν τήν περιέργειαν και τόν γέλωτα τών ξένων. Τότε και οι Ιερείς τών άλλων Εκκλησιών, όταν έρχονται παρ' ήμίν, εν Ανατολή, πρέπει ν' αλλάσωσι τήν περιβολήν των, ίνα μη γίνονται γελοιοι. Όποια παράλογος άπαιτήσις και σκέψις! Δι' αυτό κακώς πράττουσιν οι εις Ερώπην ή άλλαχού μεταβαίνοντες και αλλάσσοντες τήν περιβολήν και τό κάλυμμα. Αναμφιδέλωσ, πράττουσι τοῦτο ούχι διά τήν προσηθείσαν αίτίαν, αλλά διότι θέλουσι να ώσι ελεύθεροι, όπως μεταβαίνωσιν εις τὰ θέατρα και εξασκώσι τās φαύλας και άισχράς αύτών όρέξεις. Άλλως τε καθίσταται άκατανόητον διατι να θέλωμεν πιθηκίζοντες να μιμώμεθα θνηείας εξεις και συνηθείας φέροντες πλους και άλλοιάς περιβολάς, αντί άλλοι να μιμώνται ήμας. Πολύ περίεργον εινε με τήν ιδέαν τινών παρουσιαζομένων ως υγιονολόγων και λεγόντων ότι ταύτα ή περιβολή δηλονότι και τό κάλυμμα πρέπει να μεταβληθώσιν ως βαρέα και θερμά, άγνοούντων ή λησμονούντων τήν φυσικήν θεωρίαν, καθ' ήν πέν πλατύ σχηματίζε: κενόν πλήρες αέριων και έπομένως εινε δροσερώτατον και αύτών τών πλων τών κοσμικών και τών λεγομένων στενών.

(Ακολουθεϊ)

† Αρχιμ. Νικόδημος Τσένκας
Αντιπρόσωπος του Θεοβδόστου Όρους Σινδ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ κ. Κ. ΨΑΧΟΥ

Ο ήμέτερος Διευθυντής κ. Ψάχος, παρακληθείς υπό της Διευθύνσεως του «Ελληνικού Όδείου», ανέλαβε να δώση σειράν όκτώ ελευθέρων μαθημάτων εν τή αίθούση τών συναυλιών αύτου

Τό πρώτον μάθημα έγένητο τήν 8ην παρελθόντος μηνός εν τώ μέσω κόσμου εκλεκτού και έπιστημονικού. Μετά σύντομον ώραίαν εισαγωγήν του Διευθυντού του «Ελλην. Όδείου» κ. Μ. Καλομοίρη, ο κ. Ψάχος ήρξατο του μαθήματος αύτου, έχοντος θέμα τήν αρχαίαν Έλλη-

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τήν βιογραφίαν του άειμνήστου Φωνιώ-
νος Βάμβα έλλείπει χώρου θά δημοσιεύσω-
μεν εις τό επόμενον φύλλον.

νικήν μουσικήν εν σχέσει προς τήν νεω-
τέραν, και διά δειγμάτων εκ της αρχαίας,
της Βυζ. εκκλησιαστικής, της δημώδους
και της Ασιατικής μουσικής κατέδειξε τί-
νες εκ τών αρχαίων μελωδικών τρόπων διε-
σφύθησαν και που διεσώθησαν. Μεθ' όλον
τό όμολογούμενως βαρύ και δύσκολον του
θέματος του ο κ. Ψάχος κατώρθωσε να εκ-
λαϊκεύση και καταστήση αυτό τοις πάσι κα-
ταληγτόν. Διότι, χωρίς να περιορισθή εις
κενάς θεωρίας και ν' απαριθμήση μόνον
όρους και όνόματα, εμπράκτως και διά
του ακούσματος καταλλήλων παραδειγ-
μάτων έδωκεν άφ' ενός γενικήν ιδέαν τών
τρόπων, τών γενών και τών χορών της
αρχαίας Έλλην. μουσικής και άφ' έτέρου
κατέδειξεν, ότι αν διεσώθησαν εν τή εκ-
κλησιαστική, τή δημώδει και τή Ασια-
τική μουσική τρόποι τινές, ούτοι ειναι
εκείνοι, ούτινες ακολουθοῦσι τήν διαίρε-
σιν του συντόνου διατονικού γένους της
αρχαίας μουσικής. Και τήν γνώμην του
ταύτην ο κ. Ψάχος έστήριξεν ού μόνον
ιστορικώς και τεχνικώς, αλλά και διά τών
παραδειγμάτων, τών εκτελεσθέντων υπό
μικράς ορχήστρας εξ έγγόρδων οργάνων
και κλειδοκυμβάλου. Τά εκτελεσθέντα
ήσαν τὰ εξής. Τό πρώτον μέρος του εν
Δελφοίς τό 1893 ανακαλυφθέντος εις
Απόλλωνα ύμνου, μία περίοδος άργου
Χερουβικού, εις στίχος άργής δοξολογίας,
δύο δημώδη άσματα και δύο μελωδία της
Ασιατικής μουσικής εκ του είδους τών
προανακρουομένων. Τό πρόγραμμα περι-
ελάμβανε και μίαν Σούσταν Κρητικήν,
ήτις όμως δέν εξετελέσθη έννεκα ασθενεί-
ας της Δος Καναβαριώτου. Άπαντα τὰ
μέρη της ορχήστρας, αναπτυχθέντα και
εξηγηθέντα καταλλήλως, εξετελέσθησαν
άμέμπτως υπό τών μαθητριών του Έλλην.
Όδείου: κ. Συλβίας Κυπριώτου και τών
Δων Φωκά, Καλαμπούση και Περδικίδου
(βιολίον), του Καθηγητού κ. Γ. Κωνσταν-
τινίδου (Βιολοντσέλλον) και του μαθη-
του Καντιώτου (Κλειδοκύμβαλον), κατεν-
θουσιάσαντα τό άκροατήριον. Εν τέλει
ο κ. Ψάχος εξ άφορμής του εκτελεσθέν-
τος μέρους του εις Απόλλωνα ύμνου ώμί-
λησε περί του τρόπου καθ' όν ούτος, όπως
και τὰ λοιπά εκ της αρχαίας μουσικής
διασφθέντα μικρά τεμάχια, μετεγράφησαν
εις τό πεντάγραμμον και ιδίως περί του
μουσικού ρυθμού αύτών, πολλά τὰ ένδι-
αφέροντα μουσικώς και ρυθμικώς ανα-
πτύξας και καθορίσας.

Τό δεύτερον μάθημα θά γίνη μετὰ δε-
καπενθήμερον. Κατ' αυτό ο κ. Ψάχος θά
ώμιλήση περί τών ήχων της Βυζαντινης
και δημώδους μουσικής εν σχέσει προς
τούς τρόπους της αρχαίας, εκτελουμέ-
νων καταλλήλων παραδειγμάτων υπό χο-
ρωδίας και μικράς ορχήστρας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΑΙ ΚΕΝΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΑΙ ΕΔΡΑΙ ΑΚΑΤΑΝΟΗΤΟΝ!

Ανεγνώσθη είδησις, ότι αληθής ετύχως, ότι
αί κεναι επισκοπικαι έδραι θά συμπληρωθώσι,
και, δυστυχώς, εύρέθη πληθος φοβερόν υποψηφί-
ων, τών όποίων όνόματα και επώνυμα και επαγ-
γέλματα ανεγράφησαν μετ' άκριθείας τακτικωτά-
του ληξιαρχείου. Είς τινα έσπευσαν οι καταστρώ-
σαντες τούς καταλόγους, ένθ εις άλλα έργασιν.
Επισκοπαι τινες, ως ή τής Κορινθίας, από πολ-
λου ειναι κεναι, άλλαι δ' εκενώθησαν πρό ενός
και ήμισίως ή δύο ετών, ή δέ τής Χαλκίδος προ-
χθές άκόμη. Η Γορτυνία μένει πρό πολλού στε-
ρουμένη επισκοπικής έποποιείας, και ούτε βοηθός
τις επισκοπος εστάλη εις αύτήν. Επειδή ούτε
Βούλγαροι, ούτε ρουμανίζοντες, ούτε Άλβανοί
υπάρχουσιν εις όλας ταύτας τās επισκοπείας, ή εξα-
κολούθησις της κενότητος αύτών επί τινα χρόνον
επι οδέννα βλάπτει, ή δέ συμπλήρωσις αύτών είν-
αι δυνατόν και θεμιτόν να μη απασχολήση τās
έδρας και τās ημέρας τών συνοδικών, εάν άλλα
θέματα σκέψων υπάρχουν.

Εάν είγον υποθέτομεν τοιαύτα μίαν τακτικω-
τάτην πράξιν υποδείξωμεν υποψηφίον έπρεπε ν'
αναβάλωσιν. Όλοι αι έργασίαι της Ιερής συνόδου
περιορίζονται εις μεταπέμψεις, διορισμούς, άντι-
καταστάσεις ήγουμένων και ήγουμενων συμβούλων,
εφημερίων και διακόνων, άδείας εξετέσεων προς
χειροτονίαν και τὰ παρόμοια. Άλλά τὰ περισσό-
τερα τούτων εις άλλους μέν τόπους διεξάγουσι τὰ
λεγόμενα κωνιστόρια, εις δέ τήν Κωνσταντινού-
πολιν ή Κεντρική Έκκλησιαστική Έπιτροπεία,
χωρίς άναμίξεις οιασδήποτε της συνόδου. Να
ώθωμεν δέ τās σκέψεις και τήν γοργότητα ήμων
εις θήραν υποψηφίων επισκόπων, ένθ βεβαίως έχο-
μεν άλλα να αποκαταστήσωμεν, γελοίον φαίνεται
και άνόητον.

Τά της ελληνικής ορθοδόξου κοινωσίας άρα γε
Ιστανται καλώς: Τά καταπεσόντα ήνωρθώθησαν
ως έπρεπε: Τά καθ' ήμέραν άθετούμενα επανήλ-
θον εις τήν Ισχύν αύτών: Νόμοι, λατρεία, τάξις,
εκκλησιαστική και χριστιανική πολιτεία κοιμών-
ται: ληθαργοῦσιν: εξύπνησαν, ή γαλθανίζονται
πρός ζωήν: Έχει σκοπόν ή Ιερή σύνοδος περί
τούτων να σκεφθή:

Από ούδεμιάς άφορμής όσιας συνεκινήθη τις,
εκτός μις άποφάσεως κατά τών άσιθών θεατρι-
κών επιθεωρήσεων. Θά θεατρίσωμεν τώρα και τήν
επισκοπικήν Ιερότητα και τόν προορισμόν: Τριά-
κοντα σχεδόν υποψηφίους, δηλ. καταλλήλους
δλους προς κατασκευήν χριστιανών, εθρομεν, όπως
παραστήσωμεν εις τόν κόσμον ότι έχει ο κλήρος
τόσους και τόσους. Άλλ' αν αύτοι ήσαν στρατιώ-
ται, φαίνονται άλλοι: Αν ήναι στρατηγοί, τού
οι μαχηταί: Νομίζομεν άνόητον να παρατάτῃ
τις άρχηγούς στερουμένους συμβούλων, βοηθών
και υπαλλήλων. Και όταν εύρίσκη τις τόσους, ο
άλλος έχει τό δικαίωμα να έρωτήσῃ: διατι να μη
χρησιμοποιηθώσιν ούτοι πάντες ως διδασκαλοί
και κήρυκες, ως προϊστάμενοι και εφημέριοι κοι-
νοτήτων, τών όποίων — πολλών μάάλιστα — εκπρο-
λίζονται τὰ μέλη, λησμονούντα και θηροκείαν
και έθνησμόν: Αύτη ειναι Ιερά άποστολή μεγίστη.
Αν είναι διά τοιαύτην άποστολήν άκατάλληλοι,
ειναι δόκιμοι λοιπόν προς καθοδηγίαν τών πλε-
νωμένων εις ασφαλή λιμένα θεοσκευτικής και
ήθικής αναπλάσεως και μορφώσεως:

Όσοι δέ έμειναν έξω του καταλόγου τών τρι-
άντα, ειναι άκατάλληλοι: Οι δέ μετά του άκα-
ταβλήτου στρατού συμπάσχοντες και συμπιέζον-
τες εν Μικρά Ασία, οι πραγματικήν άκατακρ-
νήσιαν παρέχοντες και δεικνύοντες, αύτοι θεω-
ροῦνται έδόκιμοι: Διατι μένουσιν έξω του νυμρέ-
νος: Ισως συνετάχθη κατάλογός τις υποψηφίων

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τὸ Προεδρεῖον τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῶν ἱεροψαλτῶν «Ρωμανὸς ὁ Μελοδός» ὑπέβαλεν εἰς τὸν πληρεξούσιον Ἀττικοβοιωτίας καὶ Προεδρον τῆς προπαρασκευαστικῆς ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς κ. Νικ. Λεβίδην ὑπόμνημα περὶ τῆς Βυζ. Ἐκκλ. μουσικῆς.

— Διὰ τοῦ ὑπομνήματος τούτου, συντεταγμένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀντιλήψεων τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὡσον ἀφορᾷ τὴν ἐκκλ. ἡμῶν μουσικὴν, παρακαλεῖται ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς λάβῃ πρόνοιαν καὶ περὶ τῆς μουσικῆς.

— Ἐπειδὴ δὲ ἡ γνώμη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὀρθὴ καὶ σαφὴς, θεωροῦσιν τὴν ἐκκλ. ἡμῶν μουσικὴν ἱερὴν παράδοσιν, παρακαλεῖται ἡ Ἐπιτροπὴ, ὡς εἰς τὸ περὶ ἱερῶν παραδόσεων ἀρθρον τοῦ Συντάγματος εἰσαγάγῃ ἐπιμνηστικὴν διάταξιν, δι' ἧς νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἑλλην. Συντάγματος ἡ Βυζ. ἐκκλ. μουσικὴ ὡς ἱερὰ παράδοσις.

— Ὁ κ. Λεβίδης ἀπεδέχθη ὡς ὀρθὴν καὶ δικαίαν τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Συνδέσμου, καὶ ὑποσχέθη ὅτι θὰ πράξῃ τὸ προσήκον.

— Σημειώτεον δέ, ὅτι ὁ κ. Λεβίδης εἶναι παλαιμαχος ἀγωνιστῆς καὶ θερμὸς θιασώτης τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν μουσικῆς, ὑπὲρ ἧς καὶ ἔγραψε πολλὰ κατὰ καιροῦς.

— Πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ἱεροψαλτῶν διεξάγονται συνηνοήσεις μεταξὺ τοῦ Προεδρεῖου τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου αὐτῶν καὶ τοῦ Ἑεροῦ Συνδέσμου τῶν ἱερῶν.

— Καὶ τοῦτο —ὡς πιστεύουσιν— ὡς εἰς ὅσα ἠθέλον τυχόν ἀποφασισθῇ περὶ μισθοδοσίας καὶ συντάξεως τῶν ἱερέων συμπεριληφθῶσι καὶ οἱ ἱεροψαλταί.

— Τὰς ἐνεργείας ταύτας τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῶν ἱεροψαλτῶν ὑποβοηθοῦσι καὶ ἐνισχύουσιν καὶ οἱ ἱεροψαλταὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἐν τῷ πόθῳ τῶν νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ καλὸν πρὸς βελτίωσιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς θέσεώς των.

— Γενικῆς ἐκλογῆς Ἐκκλ. Συμβουλίου διὰ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος Ἀγαρῶν ἐξελέγη σχεδὸν οἷα παμψηφίως τὸ αὐτὸ Ἐκκλ. Συμβούλιον, τὸ αποτελούμενον ἐκ τῶν κ. κ. Κ. Φάχου, Λ. Ρούλια, Ἡλ. Σανδάκη καὶ Σ. Γκιννοσάτη.

— Σοφρῶνως πρὸς τὸν νέον νόμον ἐξελέγησαν καὶ ὅτι μὲν ἀναπληρωτικὰ ἐκ τῶν κ. κ. Κ. Κακαρᾶ, Δ. Καρναμάση, Δ. Οἰκονομοπούλου, Χρ. Τσοῦζα, Ἐμμ. Λυγνοῦ, Ν. Τσοῦζα, Φ. Κολλιῆτσου καὶ Ἰ. Μπόλλα.

— Ὅλοι αἱ προσπάθειαι τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου τείνουσιν εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ νέου μεγάλου ναοῦ, τοῦ ὁποίου ὑπάρχουσι μόνον τὰ θεμέλια.

— Τὸ σχέδιον τοῦ ναοῦ μετεροσμήθη ἐπὶ καθαρῶς Βυζαντινῷ ὄνθει, χάρις εἰς τὸν διαπρεπῆ ἀρχιτέκτονα κ. Ι. Παπαδάκη.

— Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸν προῦπολογισμὸν ἀπαιτοῦνται δύο περίπου ἑκατομμύρια, ὁ κ. Παπαδάκης ὑπέδειξε τρόπον τμηματικῆς ἀνεγέρσεως.

— Ὅτι οὗτος ὁ ἀνοικοδομηθῆς πρῶτον τὸ κεντρικὸν μέρος τοῦ ναοῦ μετὰ τοῦ ἱεροῦ, οὕτως ὥστε ἐντὸς 6—7 μηνῶν νὰ ᾖ δυνατὴ ἡ ἐν αὐτῷ λειτουργία καὶ διὰ τὸ ὁποῖον προῦπελοισθῆσαν 700,000 δραχ.

— Ὁ θόλος τοῦ ναοῦ εἶναι πιστὴ ἀντιγραφή τοῦ θόλου τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας, μετὰ διάμετρον 27 μέτρων.

— Τὰ σχέδια καὶ οἱ προῦπολογισμοὶ εὐρίσκονται ἤδη ὑπὸ τὴν ἐγχείρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐργῶν γαίτου, μόλις δ' ἐκδοθῇ ἡ ἀδεία θὰ ἀρχίσωσιν ἀμέσως αἱ ἐργασίαι.

— Καὶ ἐν χαρακτηριστικώτατον γεγονός διὰ τὴν ἐκκλ. ἡμῶν μουσικὴν. Ἀμερικανίδες κυρίαι ἐπὶ τοῖς γάμοις ἐνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικῆς Πρεσβείας, Ἑλληνος ὀρθοδόξου, παρεκάλεσαν τὸν κ. Φάχου ν' ἀποστείλῃ μικρὸν χορὸν ἐκ μαθητῶν του.

— Ὁ κ. Φάχος, ἐκλήρων τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ξένων τούτων θιασῶτῶν τῆς Βυζ. ἐκκλ. μουσικῆς, ἀνέθηκε τὸν καταρισμὸν μικροῦ χοροῦ εἰς τὸν κ. Ἰ. Κομάσον, ὅστις καὶ ἔψαλλε κατὰ τὸν γάμον τούτον, κατενυχαριστήσας ξένους καὶ ἡμετέρους.

εὐνοουμένων τοῦ μὲν καὶ τοῦ δέ, ἀλλὰ συνετάχθη ἐν σπουδῇ, συνετάχθη ἐπιπολαίως, καὶ θὰ εἶναι ἀνώτερον ἔργον ἂν συνετάχθη πρὸς ἀπάτην τῶν εὐπίστων, ἢ πρὸς φαναρισμὸν τοῦ λαοῦ, ἢ πρὸς φαναρισμὸν τῶν ὑποψηφίων. Ἐάν τις τοιοῦτος συνετάχθη, σημαίνοντα κληρικῶν ὀνόματα βεβαίως ἐληθρονήθησαν, καὶ δεῦτεραι φροντίδες — ἴσως πρώται — ἐπανωρθώσωσι τὰς ἐλλείψεις. Ἄλλως παριστάμεθα εἰς τὸ θέαμα τῆς σαγήνης τοῦ Ἐδαγγελίου, ἡ ὁποία ριφθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν κινδυνεύει νὰ συνάξῃ πολλοὺς ἰχθὺς σαπρούς καὶ ὕμεις. Ὁ λαὸς ὁ χριστιανικὸς ζητεῖ ὄλους ὕμεις.

Ἐκ τοῦ «Νέου Ἀγῶνος» (Ἀθηνῶν)

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΜΙΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΕΝ Τῷ ΕΛΛΗΝΙΚῷ

Ω Δ Ε Ι Ω.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁδείου ἐδόθη ἡ πρώτη συναυλία μουσικῆς δωματίου, κατὰ τὴν ὁποίαν διὰ τῆς ἐκτελέσεως ἔργων Ρώσων συνθετῶν, ἐδόθη μία γενικὴ ἰδέα τοῦ Ἀνατολικοῦ χρώματος ἐν τῇ νεωτέρῃ μουσικῇ. Μετὰ σύντομον εἰσήγησιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁδείου κ. Μ. Καλομοῖρη, ἡ καθηγήτρια κ. Ἐβελ Μίχα (κλειδοκύμβαλον) καὶ ὁ κ. Τόνυ Σουλτσε (βιολίον) ἐτετέλεσαν τὴν σονάταν τοῦ Λεβαντόβσκυ ὁ κ. κ. Σουλτσε, Λαμπιάγκο, Πρεστώφ καὶ Κωνσταντινίδης τὸ κουαρτέτο (σε ρεζ.) τοῦ Μποροντίν, ὁ δὲ συμπαιθὴς βαθύφωνος κ. Χρ. Πασχαλίδης ἔτραγουδῆσε συνθέσεις τοῦ Μποροντίν καὶ τοῦ Μουσόρσκι.

* *

Ἡ σονάτα τοῦ Ἑβραιοπολωνοῦ Λεβαντόβσκυ, εἰς τὴν ὁποίαν κυρίως θ' ἀσχοληθῶ, εἶνε ὁμολογουμένως ἐν ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα εἰς ἀπόδοσιν ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐγράφησαν διὰ κλειδοκύμβαλον καὶ βιολίον. Ἡ ἀκριβὴς καὶ πιστὴ ἐκτέλεσις τῆς οἰνόμενης ταύτης προαπαιτεῖ οὐ μόνον δεξιότητιν ἐξαιρετικὴν, ἀλλὰ καὶ εὐκαμψίαν καὶ ἐτοιμότητα καταπληκτικὴν. Διὰ τοῦτο ὁ ἐκτελεστὴς αὐτῆς ἀνάγκη, πλὴν τοῦ ταλάντου καὶ τῆς μουσικῆς του ἀναπτύξεως, νὰ εἶνε περροικισμένος δι' ἐξαιρετικῆς, ὡς εἶπον, δεξιότητις, ἀλλὰ καὶ μίᾳ πρώτης δυνάμεως ἑλαφρῶς ταχύτητος. Ἄλλως οὐδὲν ἄλλο ἀποδίδει, εἰμὴ συγκεχυμένως συγχροδίας καὶ συμφορῶν ἡχῶν ὅπως χαώδη.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς σονάτας ὁ συνθέτης διὰ θερμῶν καὶ μεγαλειωδῶν μουσικῶν φράσεων παριστᾷ ζωντανὸν τὸν πόνον καὶ τὴν ἀγωνίαν μιᾶς ψυχῆς, τῆς Ρωσικῆς ἴσως ψυχῆς. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ πιάνου περιλαμβάνεται μία δλόκληρος συμφωνία, ἐν ᾗ συγχρόνως μία ὀρχήστρα πολυόργανος ἀφίνει νὰ ἐξέρχονται αἱ μελωδίαι τῆς ἀπὸ τῶν σπλάγχων τοῦ μουσικοῦ ὄργανου. Βιολὶ καὶ πιάνο ἐκφράζουσιν ἕνα μεγαλειώδη πόνον ψυχῆς ὑπερηφάνου καὶ ἰσχυρᾶς. Τὸ δεύτερον μέρος εἶναι ρομαντικὸν καὶ γαλήνιον· εἶνε οὕτως εἰπεῖν μία νηνεμία καὶ ἀνάπαυλα κατόπιν μεγάλης τρικυμίας. Τὸ τρίτον μέρος εἶνε ἡ ἀναβίωσις μιᾶς κρυφῆς χαρᾶς καὶ ἡ ἐκδήλωσις μιᾶς μεγάλης εὐτυχίας. Εἶνε οἱ ταχεῖς παλμοὶ καρδιῶν πονεμένων, εἰς τὰς ὁποίας ἡ χαρὰ ἐνεστάλαξε τὸ θεῖον βάλσαμόν της καὶ τὰς ὁποίας ταράττει πλέον μία εὐτυχία, ἣτις ἐπραγματοποιήθη, καὶ ἐν παλαιῶν ἰδανικόν, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τέλος ἐξεπληρώθη.

Ὁμολογῶ, ὅτι τὸ κουαρτέτο Λεβαντόβσκυ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ ἀποδοθῇ τελειώτερον καὶ πιστότερον, παρ' ὅσον ἀπέδωκαν αὐτὸ ἡ τέχνη καὶ αἱ γεῖρες τῆς σεμνῆς καὶ διακεκριμένης καλλιτέχνιδος κ. Ἐβελ Μίχα. Καὶ διὰ τοῦτο νομίζω ὅτι πληρῶ φέρον δικαιοσύνης διὰ τῶν εἰς ταύτην ἀφιερουμένων ὀλίγων μοι τούτων γραμμῶν. Ἡ κ. Ἐβελ Μίχα (τὸ γένος Μαρκέτου) γεννηθεῖσα ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐκ πατρὸς Ἑλληνοσ καὶ μητρὸς Ἰταλίδος, ἀφοῦ ἔλαβε τὰ πρῶτα μουσικὰ μαθήματα ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ πατρίδι της καὶ ἀφοῦ ἐπὶ τριετίαν ἐφοίτησεν ἐν τῷ τῶν Ἀθηνῶν Ὁδεῖῳ, ἐτελειοποίησε τὰς σπουδὰς αὐτῆς εἰς Παρισίους μετὰ καθηγητὴν τὸν Κάρλο Σαλντζέντον καὶ ἔλαβε τὸ δίπλωμα της ἐκ τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Μονάχου παρὰ τοῦ περιφήμου συνθέτου καὶ πιανίστα Ἐρμαν Τσίλχερ καὶ τοῦ καθηγητοῦ Κλόζε. Αἱ σπουδαί της ὑπῆρξαν θορυβετικαὶ ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου ὁ καθηγητὴς αὐτῆς Τσίλχερ τῇ προέτεινε νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ καὶ νὰ περιληφθῇ εἰς τὸ διδάσκον προσωπικὸν τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἰδρύματος. Ἄλλ' ἡ κ. Ἐβελ Μίχα προετίμησε νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐν Μονάχῳ ἔδωκε συναυλίαν μετὰ τῆς δεσποινίδος Φρειδερίκας Γκράτσερ, ὁ δὲ ἀσθητότατος Γερμανὸς κριτικὸς Λουίς, γράφων εἰς τὰς Νεωτάτας Εἰδήσεις τοῦ Μονάχου εὖρε θαυμαστικῶς μόνον χαρακτηρισμοὺς διὰ

τὴν ἐκτέλεσιν τῶν «Βαρμσιὸν τοῦ Μποράμς ἐπὶ ἐνὸς θέματος τοῦ Ἰωσήφ Χάυδν», αἱ ὁποῖαι ἐξετέλεσθησαν εἰς πρῶτον πιάνο ὑπὸ τῆς κ. Μίχα καὶ εἰς δεύτερον ὑπὸ τῆς Γερμανίδος δίδος Γκράτσερ. Ἀλλὰ καὶ ἐν Ρουμανίᾳ καὶ ἐν Ρωσσίᾳ ἔδωκε σειρὰς συναυλιῶν, ὅπως καὶ ἐν Ἀθήναις τελευτήσων, ἀφ' ὅτου ἰδίως προσελήφθη καθηγήτρια ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Ὁδεῖῳ.

Θὰ φανῇ ἴσως παράδοξον πῶς εἰς ἀναρμόδιος ἔμφανίζεται διὰ πρῶτην ταύτην φοράν, ἵνα εἰπῇ τὰς ἐντυπώσεις του ἐπὶ μουσικῆς, μὴ ἀναγομένης εἰς τὸν κλάδον του. Ἀλλ' ὅταν βλέπῃ τις κοίτας ἀναγνωρίζοντας μὲν εἰς ἑαυτοὺς κάποιαν ἀρμοδιότητα, πλὴν μὴ δυναμένους ν' ἀποδείξωσιν ἐμπράκτως, ὅτι ἡ λέξις συναρμόδιος εἶνε ξένη πρὸς τὴν ἰδεολογίαν, ἣτις ἐμμένει τὴν κριτικὴν αὐτῶν, ἐπιτρέπεται, ἂν δὲν ἀπατώμαι, καὶ εἰς ἕνα ἀναρμόδιον ν' ἀποκαταστήσῃ μίαν ἀλήθειαν καὶ μάλιστα, ὅταν τὴν ἀλήθειαν ταύτην οὕτως ἢ ἄλλως κακομεταχειρίζεται ἡ κριτικὴ τῶν λεγομένων ἀρμοδίων. Μεθ' ὅλην τὴν προσωπικὴν ἐκτίμησιν μου πρὸς τοὺς κ. κ. Λ. Ο. Φ., ἵς μοι ἐπιτραπῇ νὰ εἶπω, ὅτι δὲν διαβλέπω εἰς αὐτοὺς, τὰ ἐφόδια ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δύνανται ν' ἀξιώσιν ὅτι ἔχουσιν οἱ ἀπὸ περιοπῆς κριτικοί. Παρακαλῶ νὰ μὴ πειραχθῇ ἡ φιλικὴ μοι καρδιά των. Διότι, ὡς θὰ γνωρίζωσιν, ὑπάρχουσιν οἱ δεξιτέχναι, ὑπάρχουσιν οἱ γνῶσται τῶν κανόνων τῆς τέχνης (ἣτις κακῶς λέγεται θεωρία), ὑπάρχουσι καὶ οἱ θεωρητικοὶ ἐκεῖνοι τουτέστιν, οἱ ὁποῖοι ὡς ἐπαίοντες δύνανται νὰ κρίνωσιν ἀπὸ περιοπῆς. Θὰ ἦ τὴν ἐξόχως εὐτυχῆς ἂν ἐπειθόμην, ὅτι εἰς τὴν τάξιν ταύτην τῶν ἀπὸ περιοπῆς θεωρητικῶν δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς ἐκτελεστῆς τοῦ βιολίου, εἰς πιανίστας καὶ εἰς καθηγητῆς τῆς στοιχειώδους θεωρίας καὶ τοῦ σολφέζ, οὓς διαβλέπω ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Λ. Ο. Φ. Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου ἂν ἐπειθόμην θὰ εἶχον κἄτι ἄλλο ἀκόμη νὰ ὑπομνήσω εἰς αὐτοὺς. Ὑπάρχει μία ἄγραφος καὶ ἐξόχως σοβαρὰ ἐπιστήμη, ἣτις καλεῖται π ε ἰ ρ α. Δὲν θὰ διαφεύγῃ ὑποθέτω τοὺς φιλότατους Λ. Ο. Φ. ὅτι ἡ ἄγραφος αὕτη καὶ σοβαρὰ ἐπιστήμη, ἂν μὴ ποτε, σπανίως ὅμως ἀρέσκειται εἰς τὰ θέλητρα τῆς νεότητος.

Κ. Α. ΦΑΧΟΣ

BIBLIOLOGIA

«Συγχρονος Ἑλληνικῆ Ἐκκλησία».

Ἰπὸ τὸν ἄνω τίτλον καὶ ὑπὸ τύπον λευκώματος ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Εὐγένιος Κωσταρίδης ἐξέδοτο εἰς κομψὸν καὶ καλλιτεχνικώτατον τόμον ἐξ ὑπερβαρῶν σελιδίων μεγάλου ὀγδῶδου σχήματος περισπούδαστον καὶ ἐπικαιρότατον ἔργον, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἑκατοστῆς ἐπετείου τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Ἐν αὐτῷ ἐκτίθεται ἡ πολλαπλὴ δράσις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ ὑπ' αὐτῆς παρασχεθεῖσαι εἰς τὸ ἔθνος ἀνεκτίμητοι ὑπηρεσίαι κατὰ τὴν λήξασαν ἑκατονταετίαν παρὰ διαφόρων διαπρεπῶν λογίων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. Τὸ ἔργον κοσμεῖται ὑπὸ 150 εἰκόνων διαπρεπῶν κληρικῶν ἀρχαιοτέρων καὶ συγχρόνων, μετὰ βιογραφικῶν σημειώσεων καὶ περιληπτικῆς περιγραφῆς τῆς δράσεως καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν ἑκάστου. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο τιμώμενον δραχμῶν 15 πωλεῖται εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον Ἐλευθερουδάκη.

«Οἱ Ἰουδαῖοι ἐν τῷ κόσμῳ... καὶ ὁ μπόλσεβικισμός».

Ὁ εὐρυμαθὴς Ἀρχιμανδρίτης καὶ ἐφημέριος τοῦ Στόλου κ. Θεοφύλακτος Παπακωνσταντίνου ἐξέδοτο ἐν μικρῷ τομίδῳ ἔργον ἐκλεκτόν, ἐν τῷ ὁποίῳ πραγματεύεται καταλλήλως περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν Ἰουδαίων ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῆς ἐκκολάψεως τοῦ μπόλσεβικισμοῦ. Ἡ πολυμάθεια τοῦ συγγραφέως, ἡ σαφήνεια καὶ τὸ ἀδρῶν τῶν ἐπιχειρημάτων του καθιστῶσι τὴν μελέτην του ταύτην ἀξίαν πάσης συστάσεως. Τιμᾶται δραχμῆς.